

Introduction to Medical Terminology

“Human body and organ systems”

(สำหรับผู้สนใจทั่วไป)

Assist. Prof. Natapol Supanatsetakul M.D., Ph.D.

Department of Pathology

Faculty of Medicine, Naresuan University

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง “Human body and organ systems” ชุดนี้ จัดทำขึ้นสำหรับผู้สนใจทั่วไปเกี่ยวกับคำศัพท์แพทย์พื้นฐาน ในหมวดคำศัพท์เกี่ยวกับระบบ และอวัยวะของร่างกายมนุษย์ ซึ่งเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียนรู้ชุดนี้ ได้ใช้ประกอบการเรียนการสอนนิสิตคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวรด้วย ดังนั้น ผู้ที่ได้เรียนรู้จากเอกสารชุดนี้จะสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ใช้ในการสื่อสารระหว่างกันมากยิ่งขึ้น เกิดความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการรักษาได้เป็นอย่างดี และหากมีข้อผิดพลาด หรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้ผู้จัดทำทราบด้วยเพื่อปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

หัวข้อเรื่อง

1. ระนาบ, ท่าทาง และทิศทางของร่างกาย (Body planes, Positions and Directions)
2. ช่องว่างของร่างกาย (Body cavities)
3. บริเวณของร่างกาย (Body regions and Quadrants)
4. ลำดับชั้นการทำงานของร่างกาย (Macroscopic-to-microscopic)
5. ระบบการทำงานของร่างกาย (Body systems)
อวัยวะสำคัญของระบบ (English, ภาษาไทย, word parts)

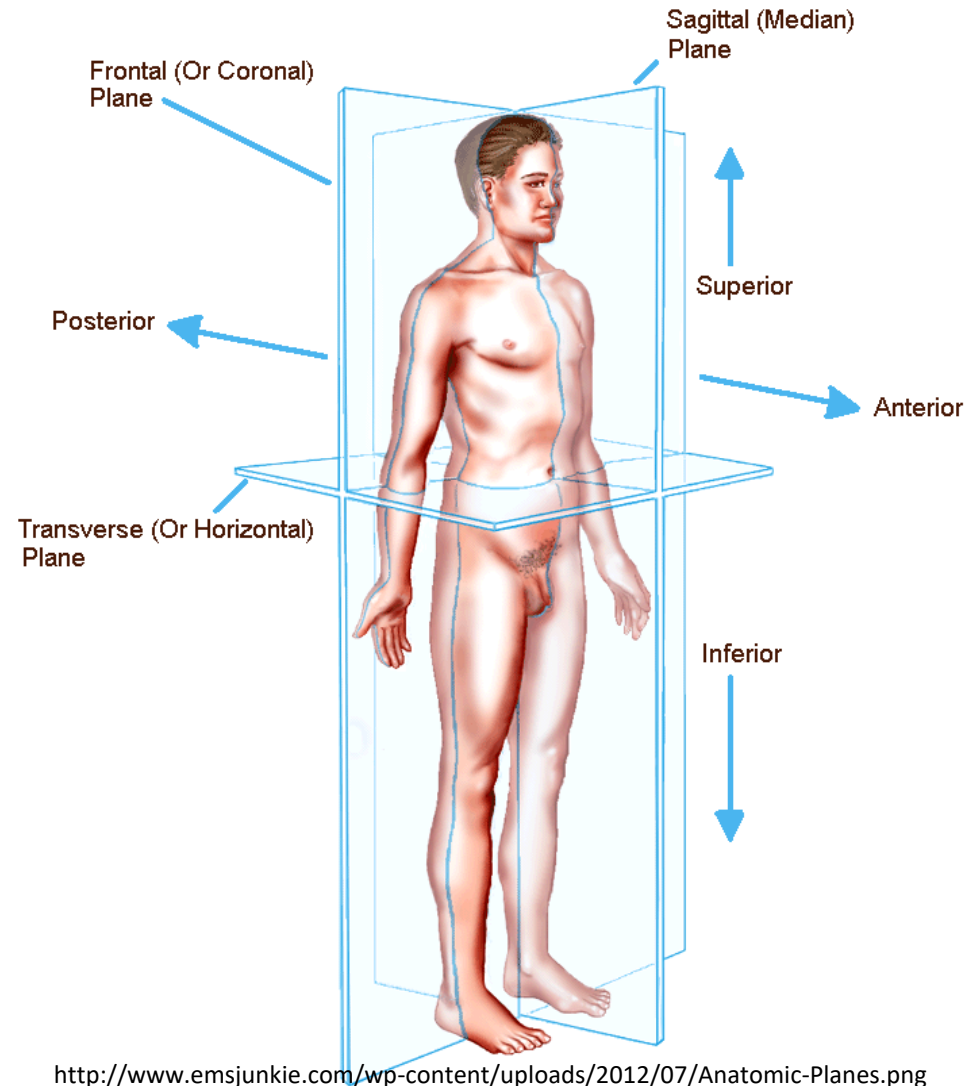
คำศัพท์แพทย์

คำศัพท์แพทย์ ส่วนใหญ่จะสร้างขึ้นจากส่วนประกอบของคำ (word parts) ได้แก่ คำเสริมหน้า (prefix) คำลงท้าย (suffix) และส่วนความหมายหลักของคำ (combining form) ซึ่งจะเขียนอยู่ในรูปแบบของ รากศัพท์/สระเชื่อมคำ ตัวอย่างเช่น “**pericardiocentesis**” ประกอบด้วย **peri-** เป็นคำเสริมหน้า หมายถึง รอบๆ โดยรอบ, **cardi/o** เป็นส่วนความหมายหลัก หมายถึง หัวใจ และ **-centesis** หมายถึง การเจาะ, เจาะดูดของเหลว รวมความหมายได้เป็น (หัตถการ) เจาะถุงหุ้มหัวใจ

ดังนั้น การเรียนรู้คำศัพท์แพทย์ และทราบส่วนความหมายหลักของคำ หรือ combining form จะช่วยให้สามารถเข้าใจ และแปลความหมายคำศัพท์แพทย์ที่ต้องการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. Body Planes, Positions and Directions

- Standard anatomical position (anatomy)
- Coronal plane
- Midsagittal plane
- Transverse plane
- Other directions and positions

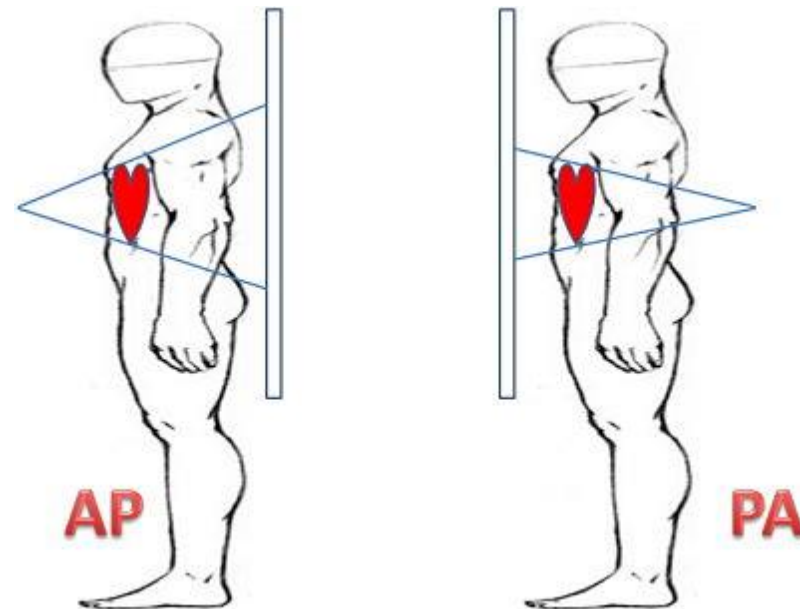
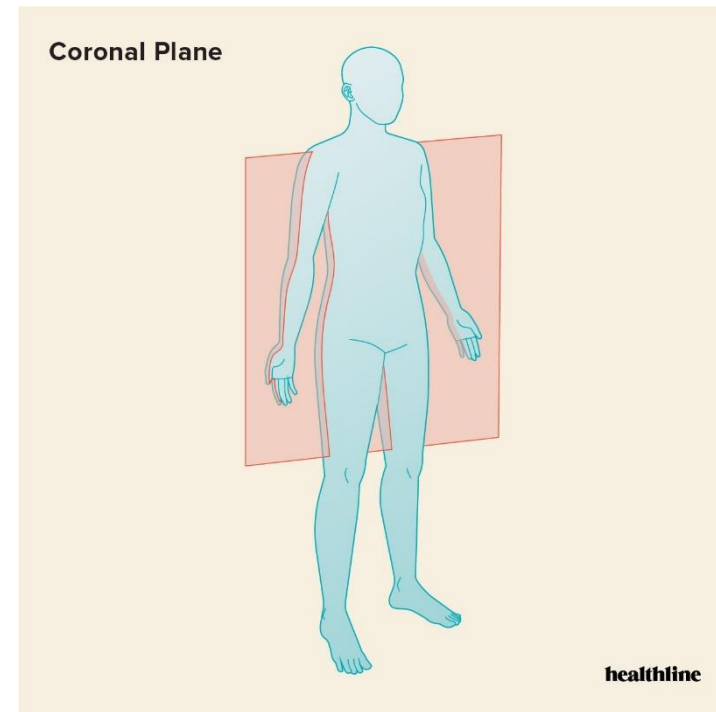

1. ระนาบ, ท่าทาง และทิศทางของร่างกาย

- เมื่ออยู่ในท่ามาตรฐานทางกายวิภาคศาสตร์ ที่เรียกว่า standard anatomical position จะสามารถแบ่งระนาบของร่างกายเป็น 3 ระนาบ ได้แก่
 - Coronal plane ตาม coronal suture บนกะโหลกศีรษะ
 - Midsagittal plane ตาม sagittal suture บนกะโหลกศีรษะ
 - Transverse plane หรือ horizontal plane ระนาบตามแนวนานกับพื้นดิน

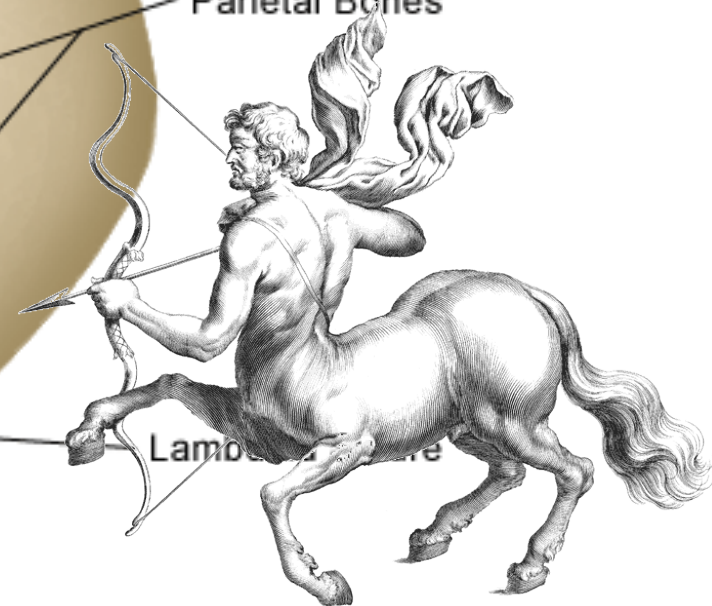
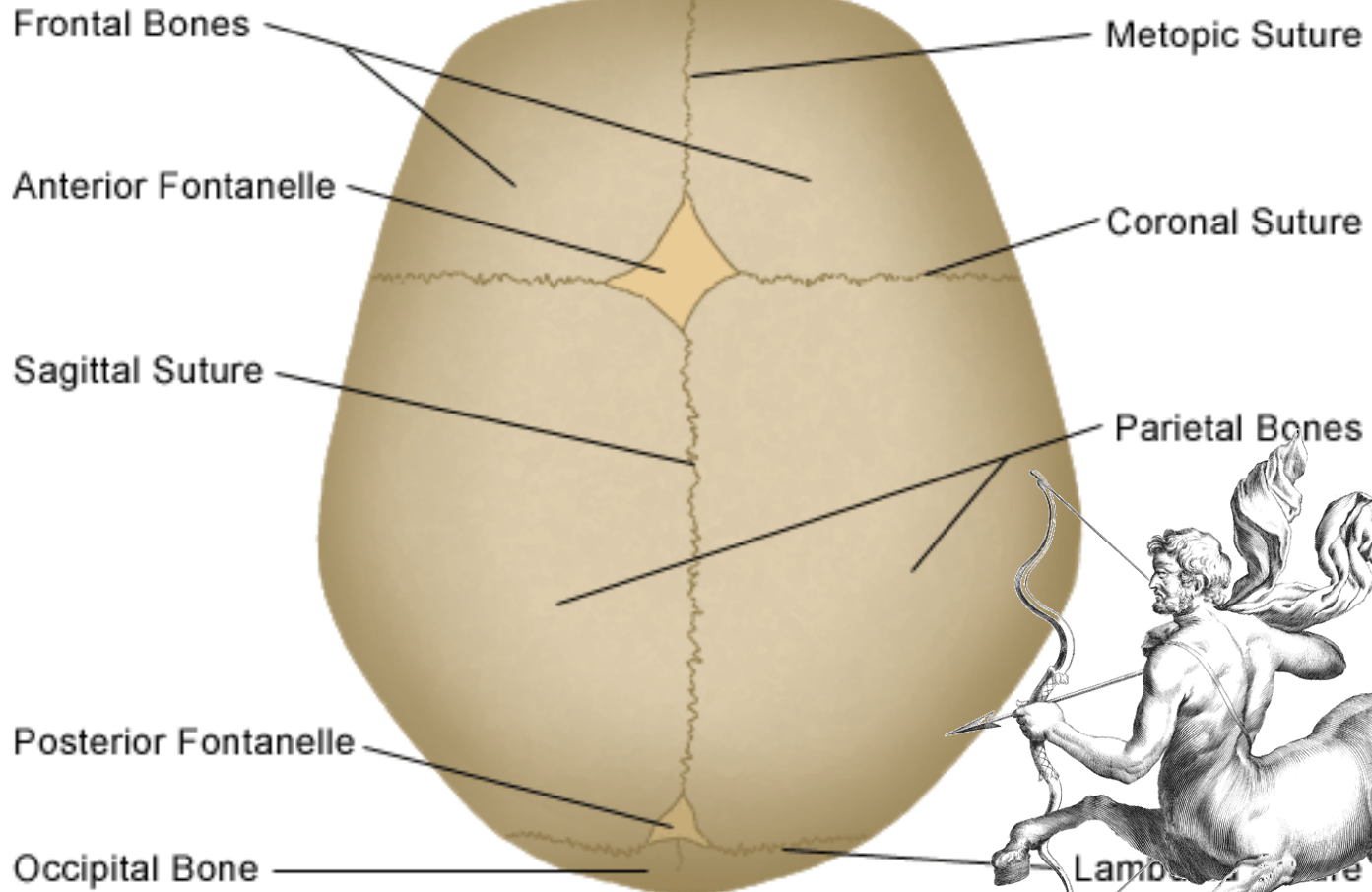
1. Coronal plane

- Frontal plane
- Anterior or ventral (ด้านหน้า, ท้อง)
- Posterior or dorsal (ด้านหลัง)
- Anteriorly or anterior direction
- Posteriorly or posterior direction
- Anterior aspect, posterior aspect
- Anteroposterior direction (AP)
- Posteroanterior direction (PA)

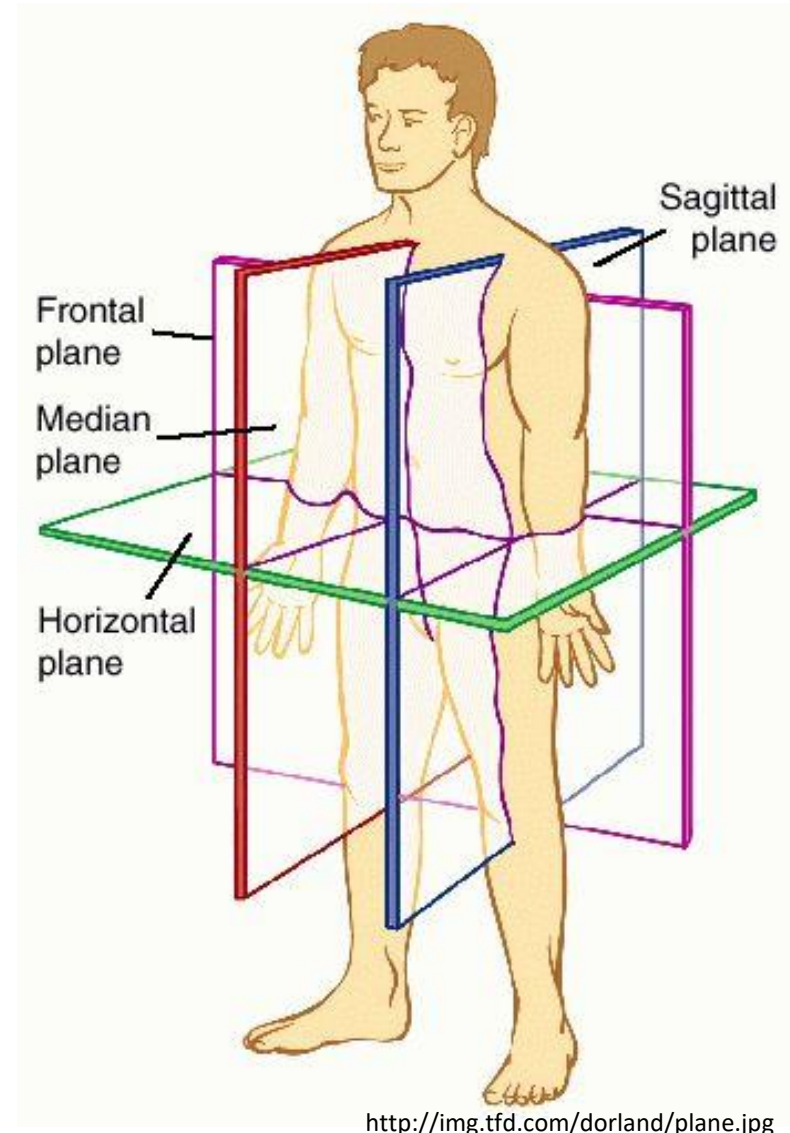
Crown

Normal Skull of the Newborn

2. Midsagittal plane

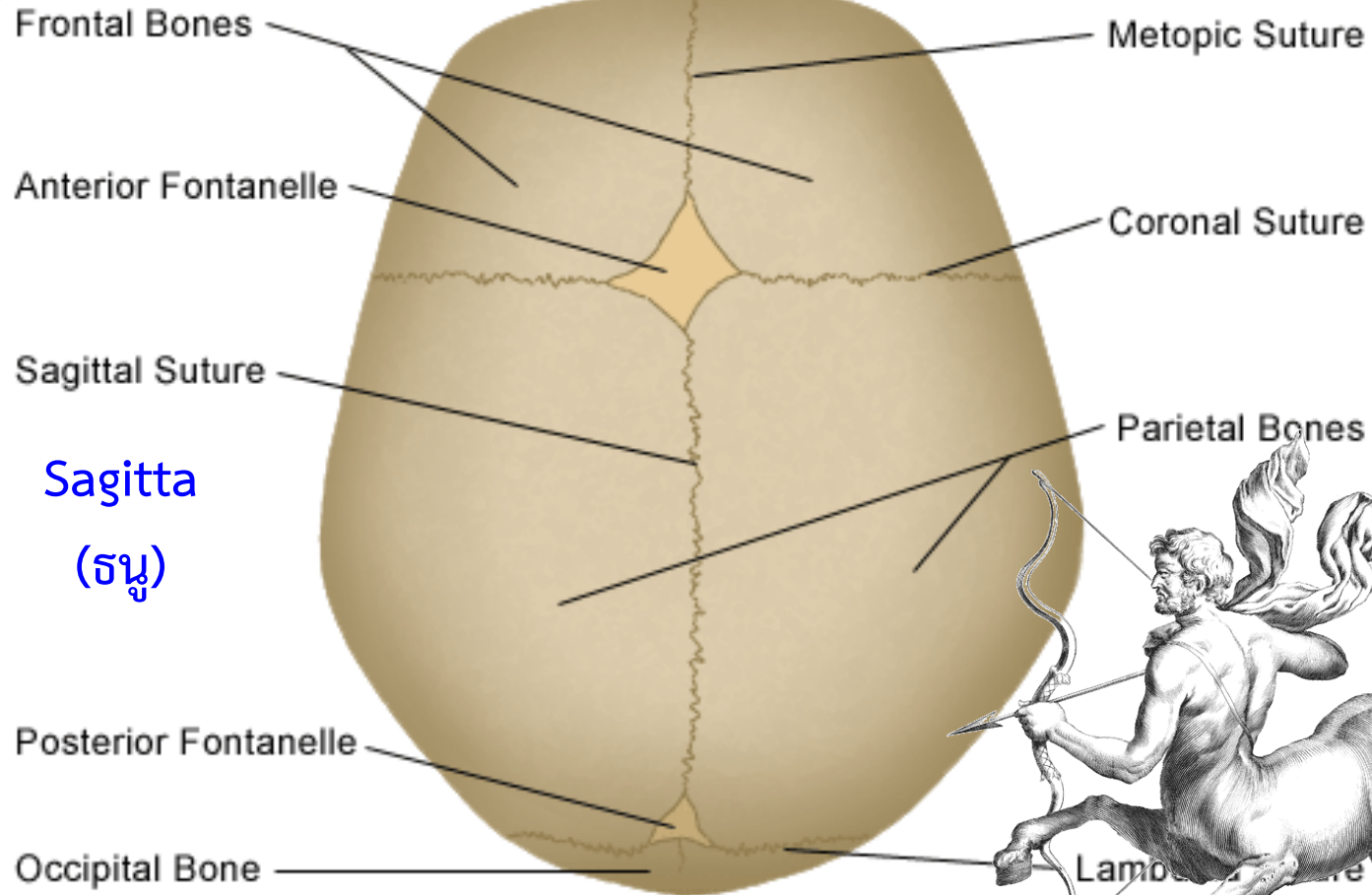
- Median plane, sagittal plane
- Midline (กึ่งกลางลำตัวในแนวตั้ง)
- Medially (medial direction, toward midline) (ตรงกลางร่างกาย)
- Laterally (lateral direction, away from midline to the side of the body) (ทางด้านข้าง)
- Right lateral aspect (ด้านขวา)
- Left lateral aspect (ด้านซ้าย)

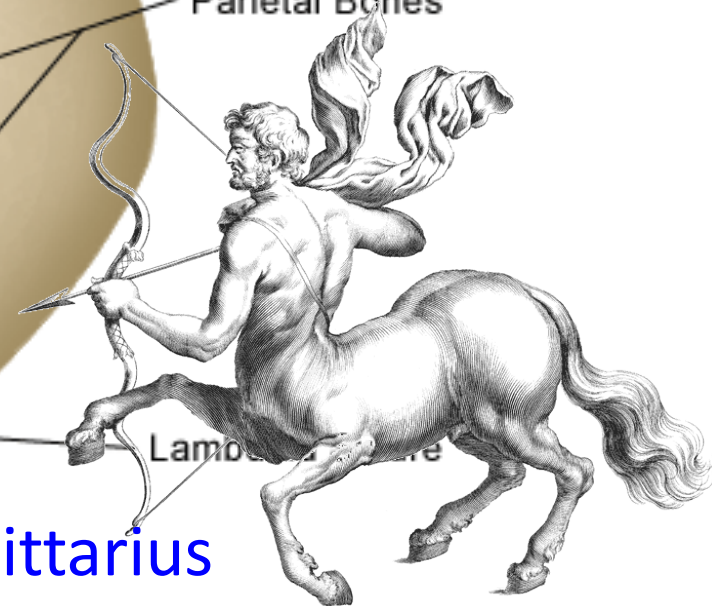
Crown

Normal Skull of the Newborn

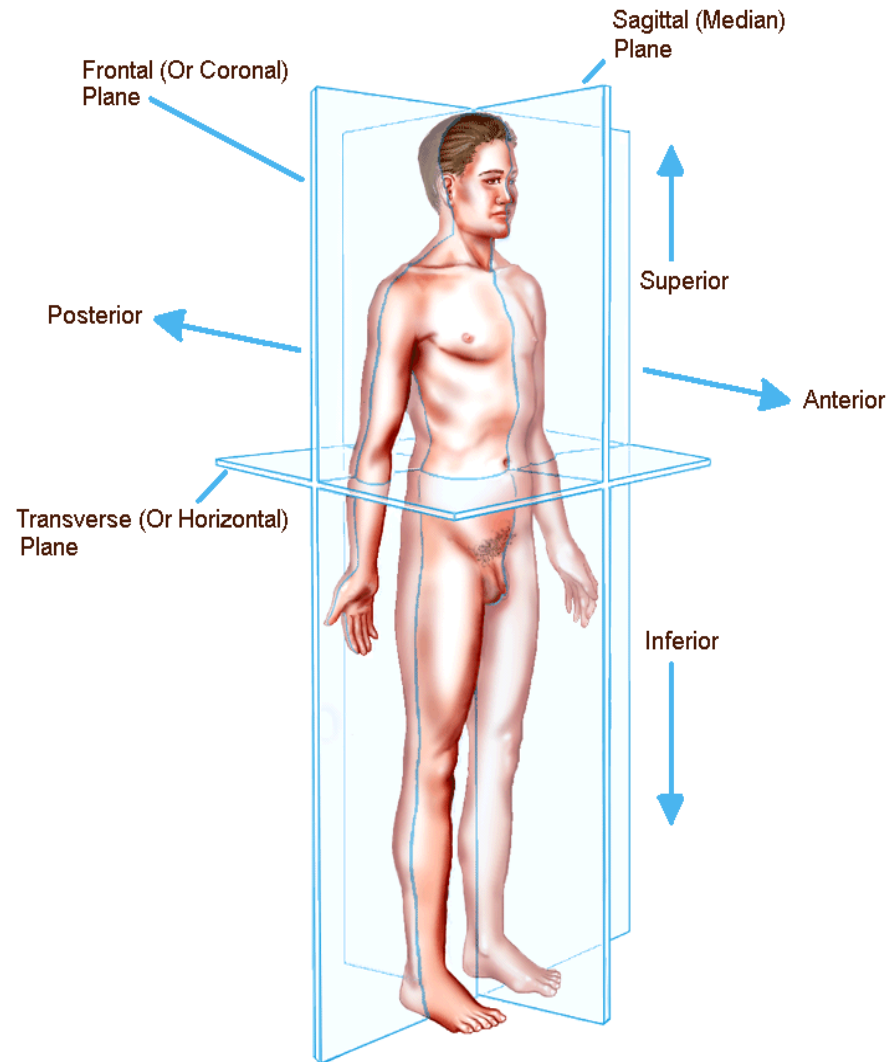
Sagitta
(ឥឡូវ)

sagittarius

3. Transverse plane

- Horizontal plane (ขนานกับพื้นดิน)
- Superior (top) section (ด้านบน)
- Inferior (bottom) section (ด้านล่าง)
- Superiorly, superior direction, cephalad direction (ไปทางด้านหัว)
- Inferiorly, inferior direction, caudad direction (ไปทางด้านเท้า)
- Superior aspect, Inferior aspect

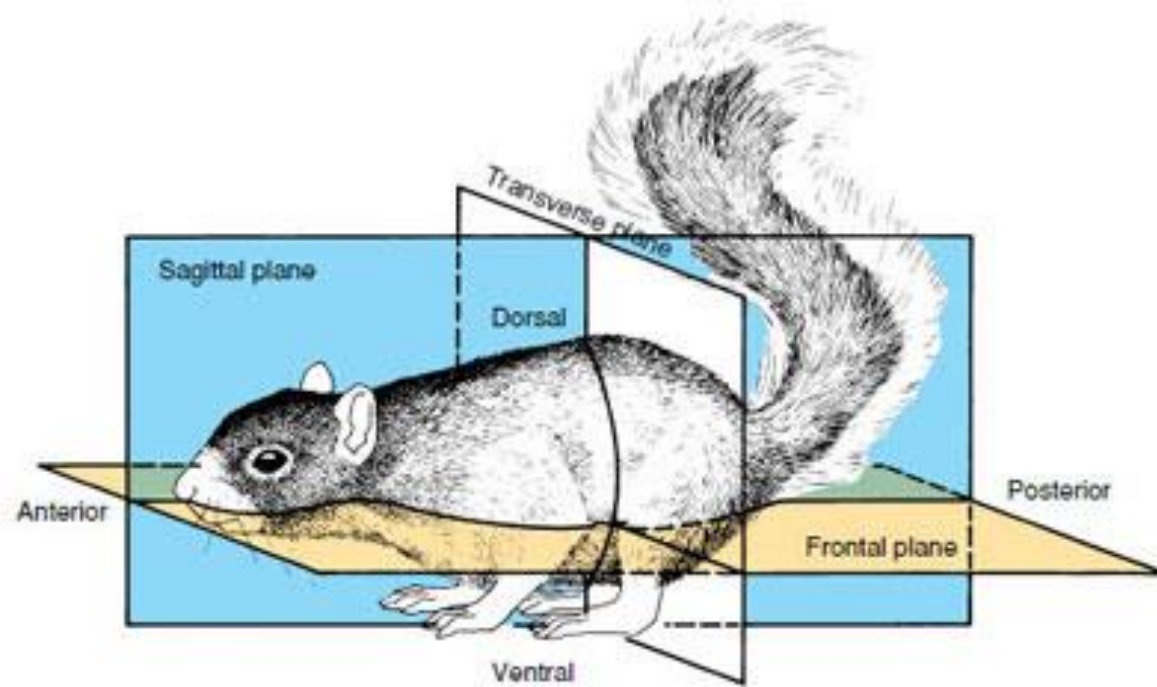

Transverse plane

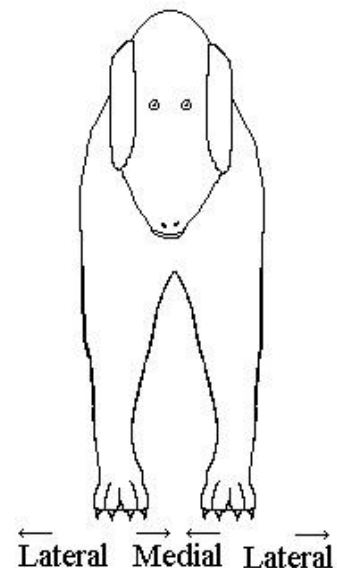
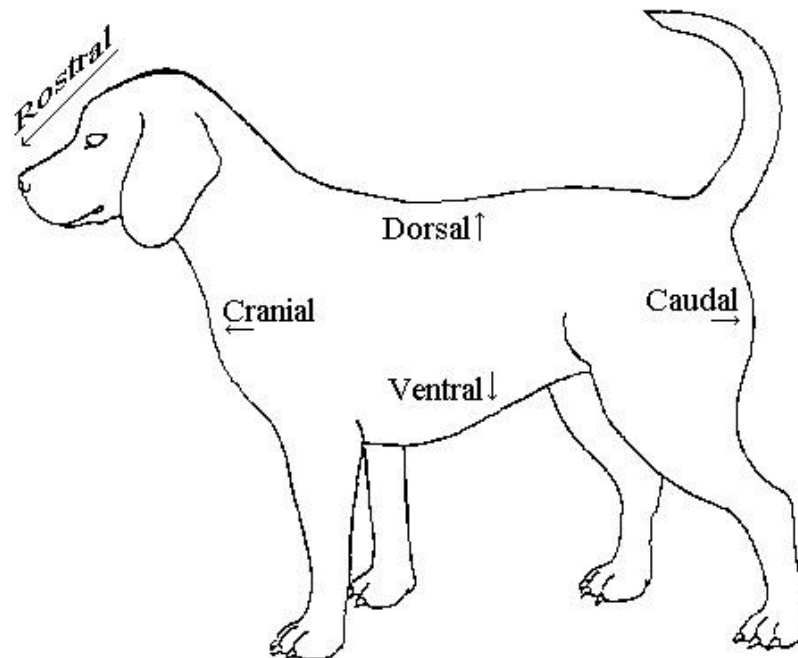
(vertical)

- anterior

- posterior

ให้ระวัง Transverse plane
ในสัตว์ที่ยืน 4 เท้า เนื่องจากจะ
เป็นระนาบที่แบ่งในแนวตั้งฉากกับ
พื้นดิน (vertical) ซึ่งแตกต่าง
จากมนุษย์ และจะแบ่งออกเป็น
ด้านหน้า - ด้านหลัง

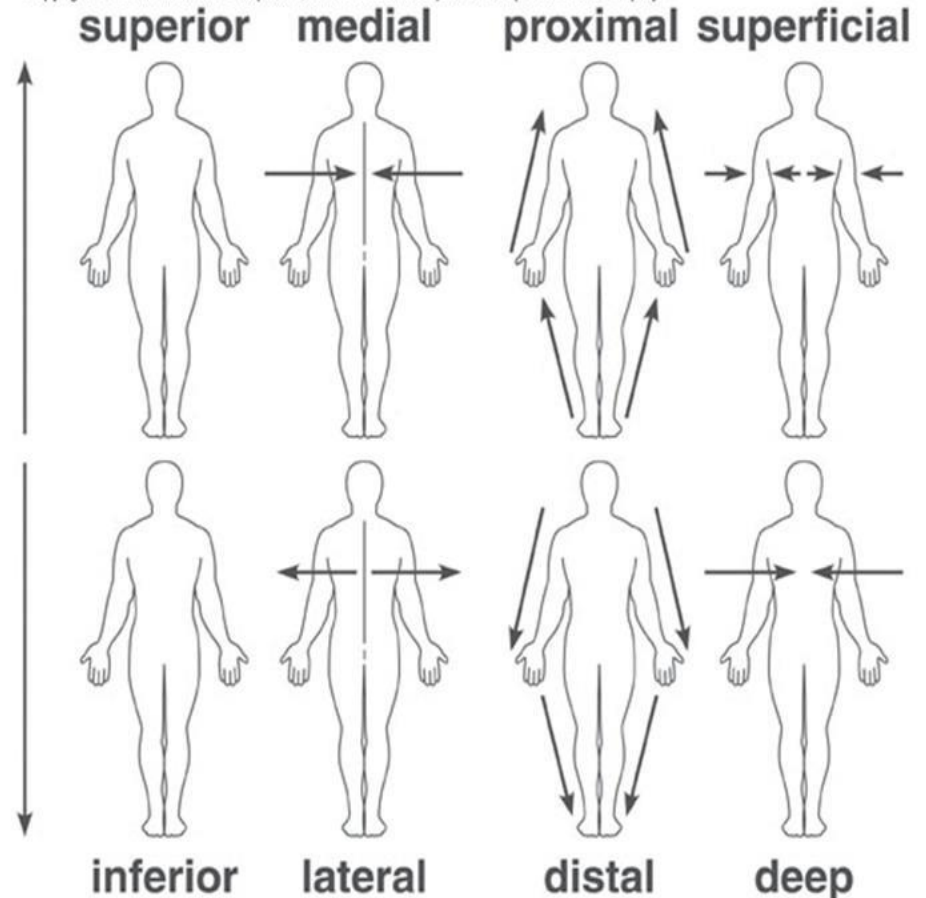
Other Directions and Positions

Fig. 1.2

- Proximal direction, proximally (ส่วนต้น)
- Distal direction, distally (ส่วนปลาย)
- Superficial, superficially (ส่วนผิว)
- Deep, deeply (ส่วนลึก)
- External, externally (ด้านนอก)
- Internal, internally (ด้านใน)

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

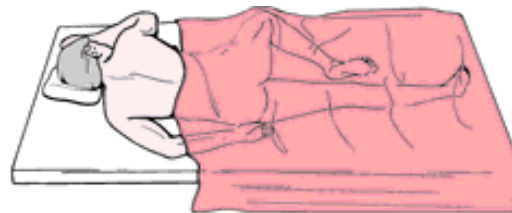
Body Positions

- Supine position (นอนหงายราบกับพื้น)
- Prone position (นอนคว่ำราบกับพื้น)
- Lateral recumbent position (ตะแคง)
- Fowler position (กึ่งนั่งกึ่งนอน)
- Trendelenburg position (ศีรษะลาดต่ำ)
- Sims position (นอนตะแคง)
- Lithotomy position (นอนชันบนขาหยั่ง)
- Recovery position (จัดท่าทางหลังกู้ชีพ)
- sitting, standing, squatting etc.

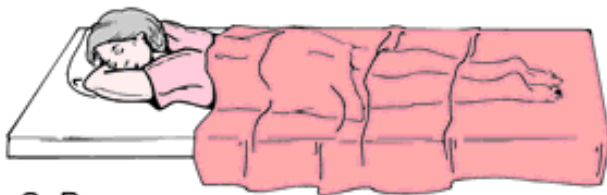

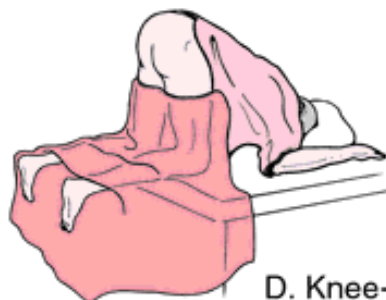
A. Supine

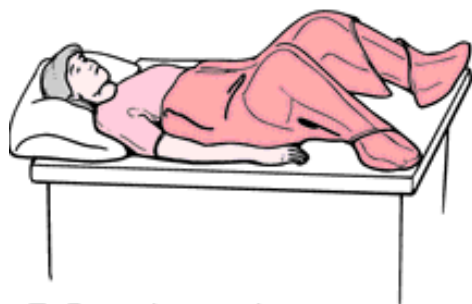
B. Sims' (posterior view)

C. Prone

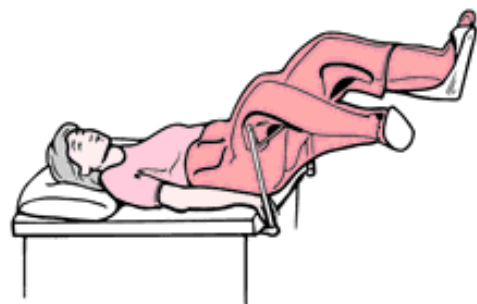
D. Knee-chest

E. Dorsal recumbent

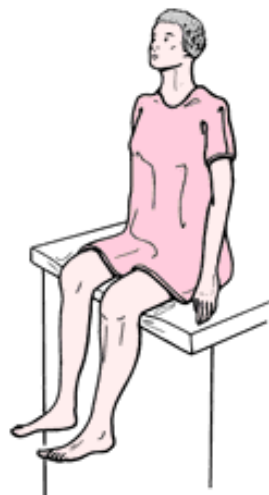
G. Standing

F. Lithotomy

H. Squatting

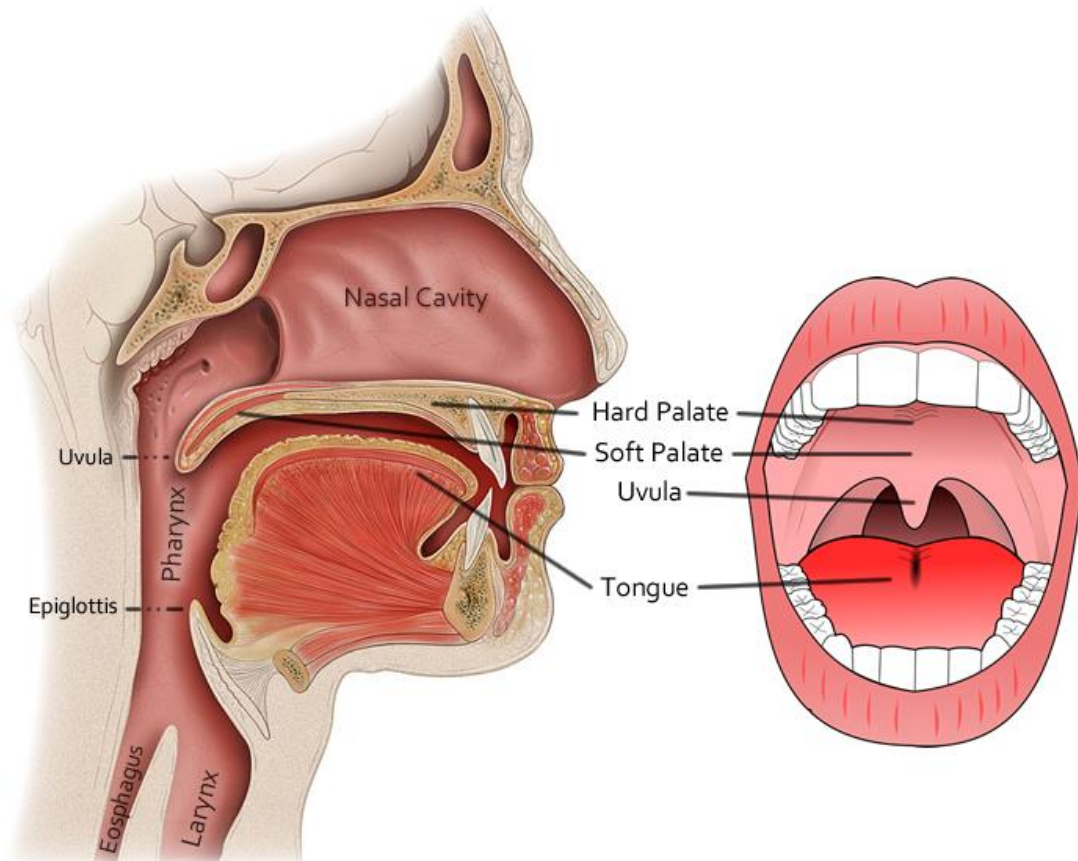

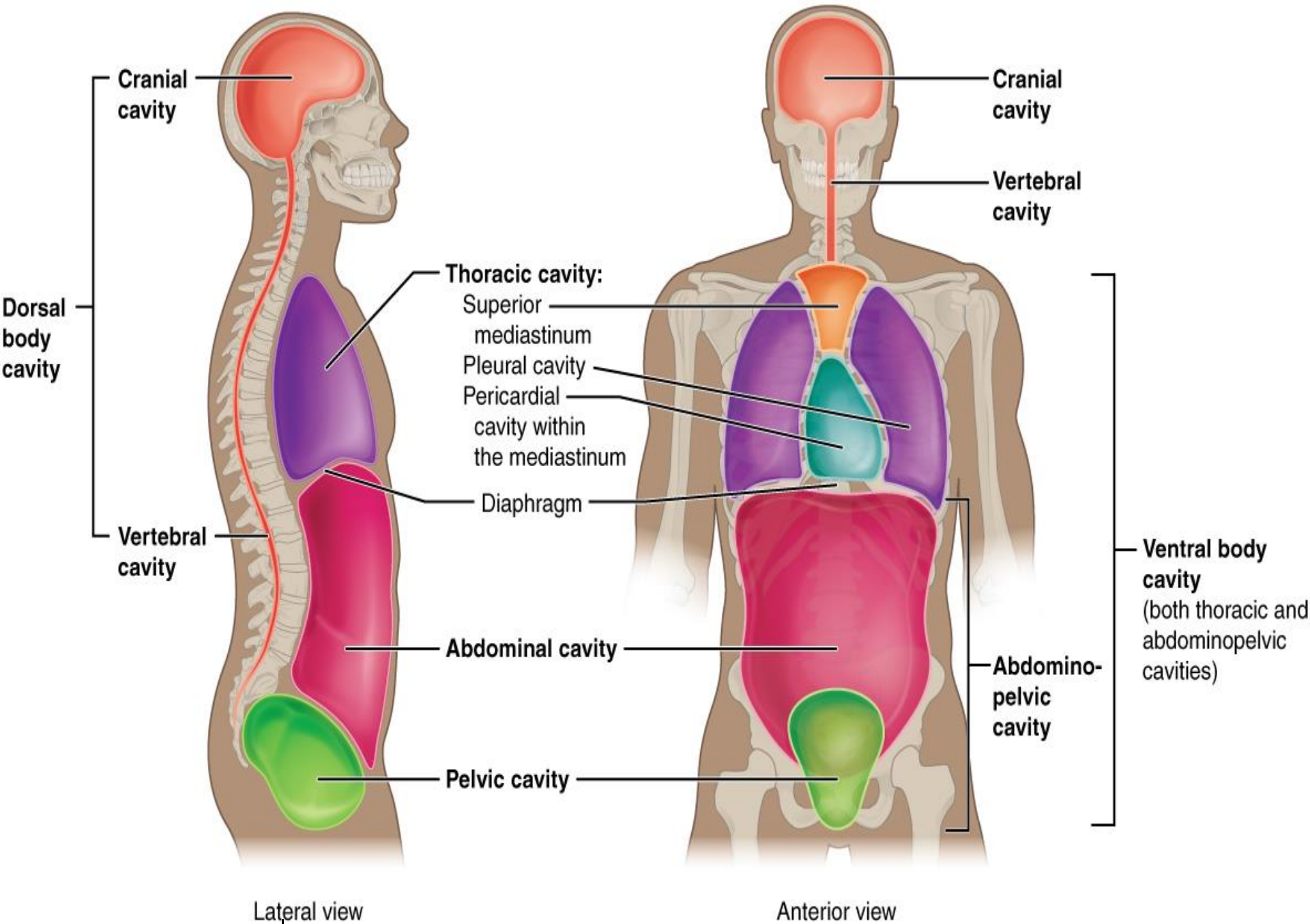
I. Sitting

2. Body Cavities

- Nasal cavity (ช่องจมูก)
- Oral cavity (ช่องปาก)
- Dorsal cavity (ช่องทางด้านหลัง)
 - Cranial cavity (ช่องกะโหลก)
 - Spinal cavity (spinal canal)
- Ventral cavity (ช่องทางด้านท้อง)
 - Thoracic cavity (ช่องอก)
 - Abdominal cavity (ช่องท้อง)
 - Pelvic cavity (ช่องเชิงกราน)
 - Abdominopelvic cavity

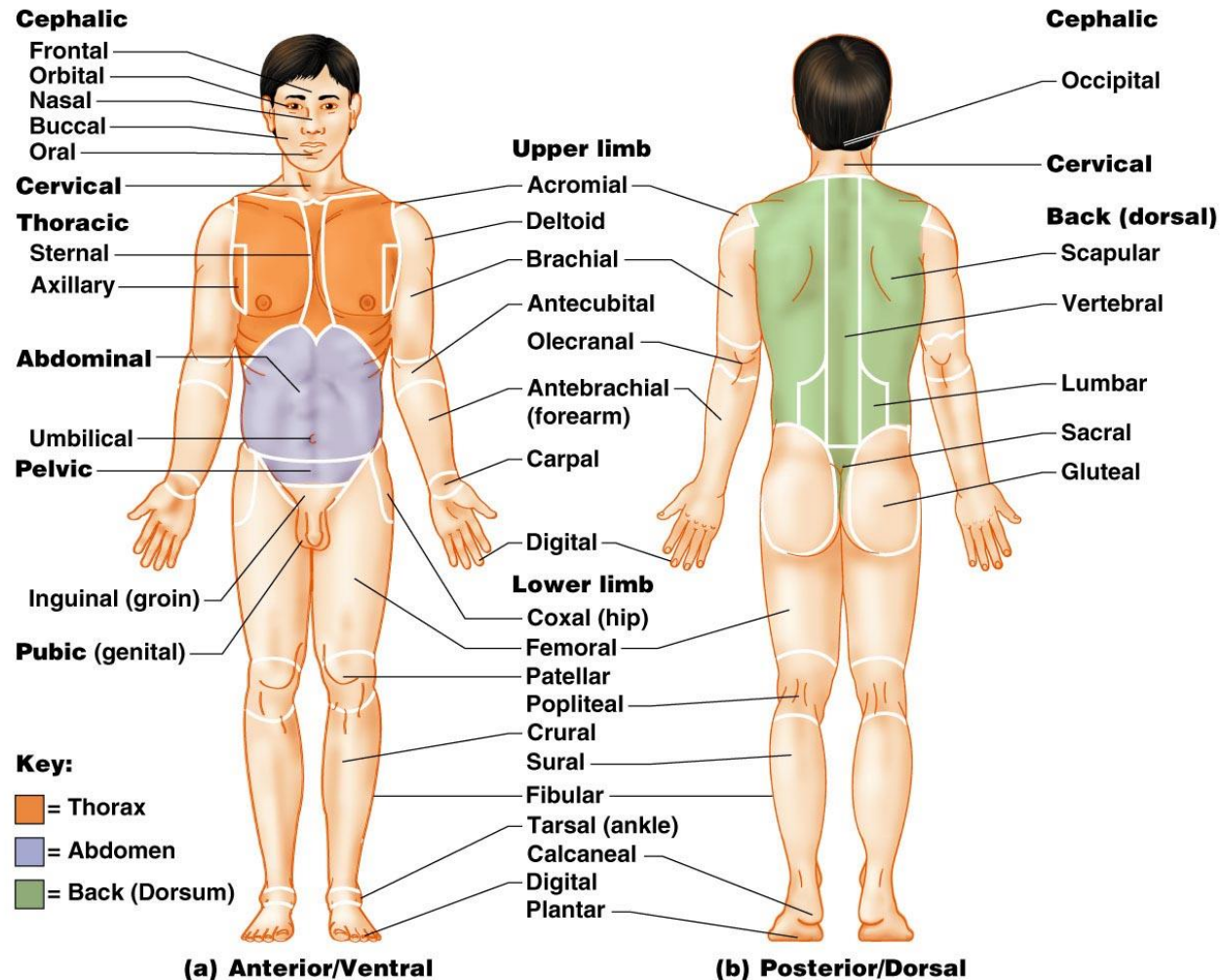

ผนังประจัน, อวัยวะคั่นกลางระหว่างปอด

3. Regions and Quadrants

Body regions

- Head and neck
- Thorax
- Back
- Pectoral girdle and upper limb
- Pelvic girdle and lower limb
- Abdomen and pelvis

Copyright © 2009 Pearson Education, Inc., publishing as Pearson Benjamin Cummings.

กระดูกโอบ, ส่วนโอบ ระวังคั่น-ล่าง

http://legacy.owensboro.kctcs.edu/gcaplan/anat/notes/01_05Figure-L.jpg

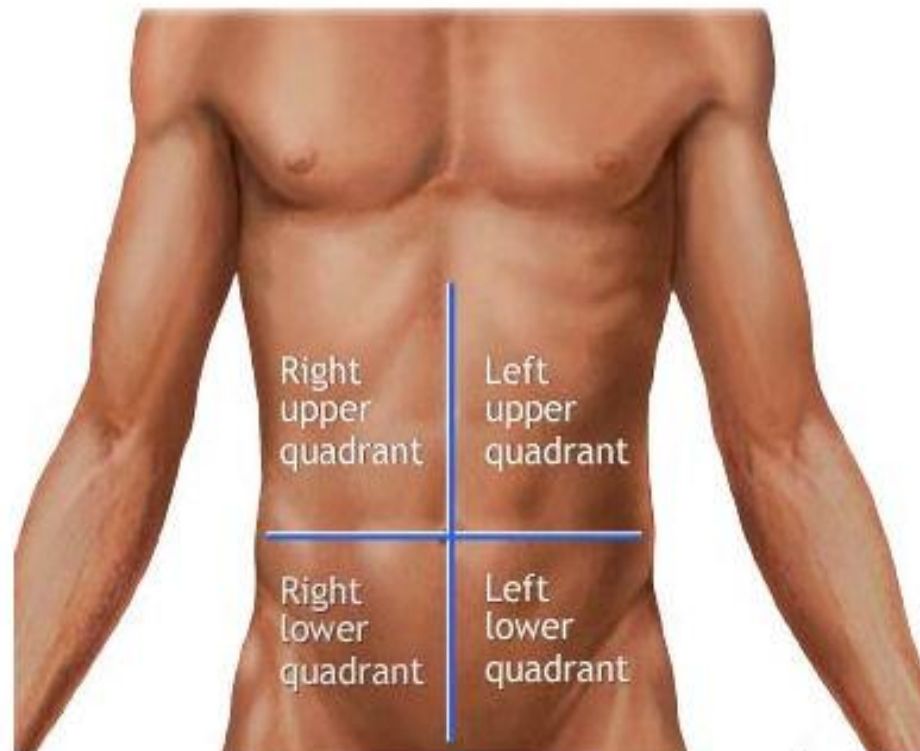
3. Regions and Quadrants

Abdominopelvic quadrants

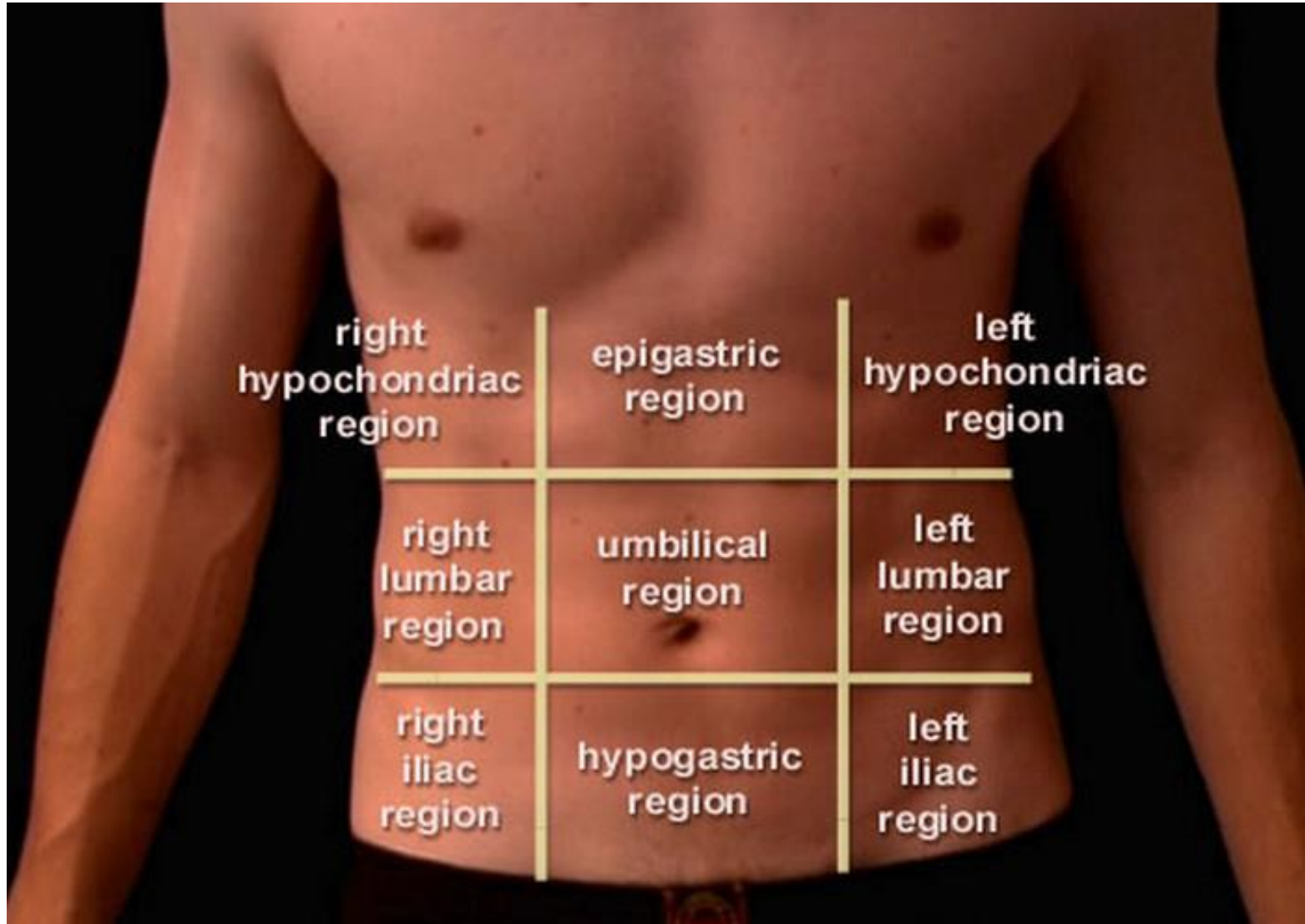
แบ่งเป็น 4 ส่วนใหญ่ ได้แก่

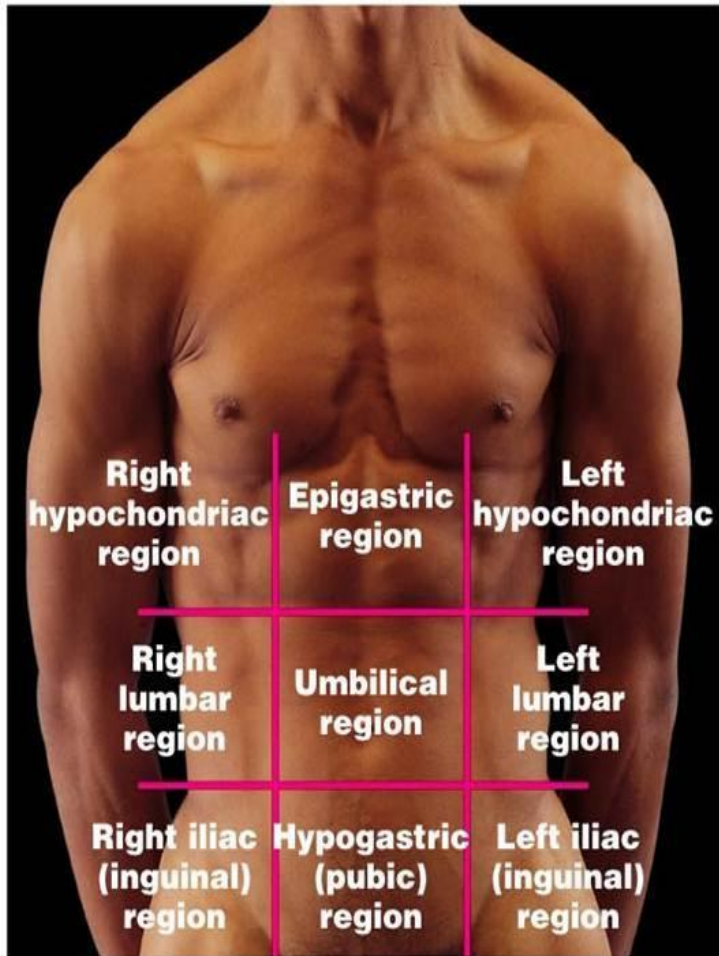
ขวาบน – ซ้ายบน – ขวาล่าง – ซ้ายล่าง

- Right upper quadrant (RUQ)
- Left upper quadrant (LUQ)
- Right lower quadrant (RLQ)
- Left lower quadrant (LLQ)

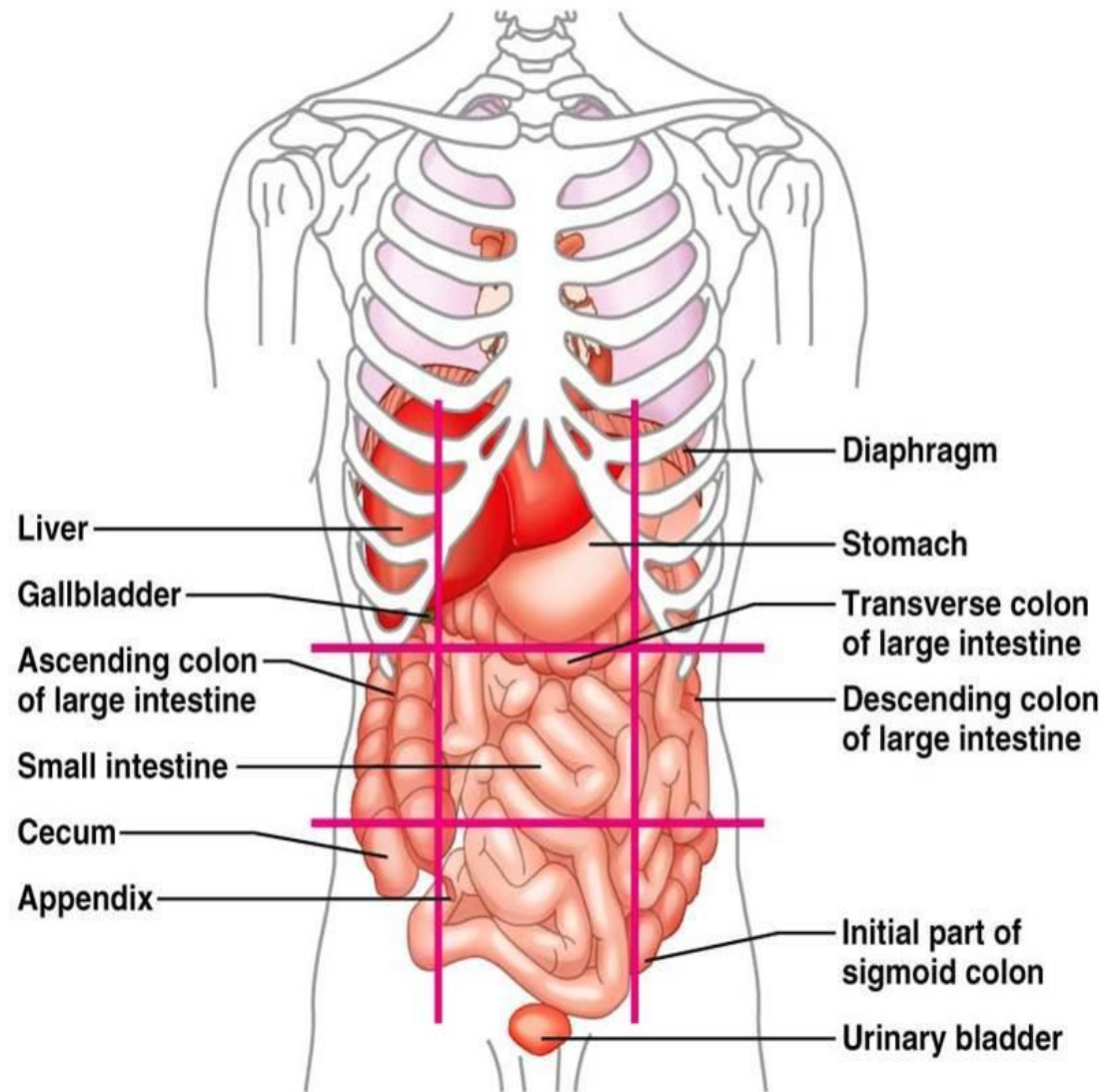

Abdominopelvic Regions

(a)

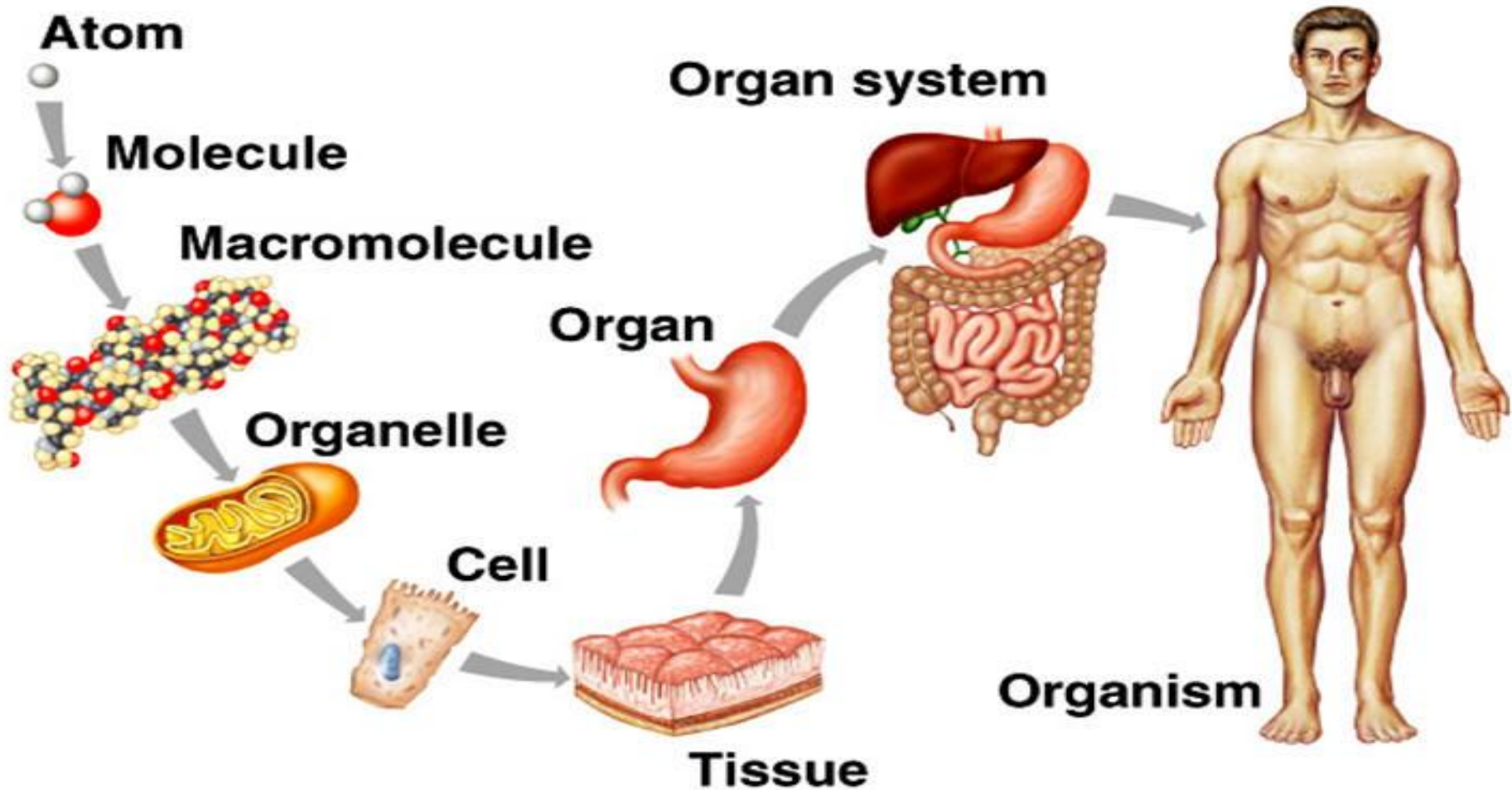

(b)

Copyright © 2006 Pearson Education, Inc., publishing as Benjamin Cummings.

4. Macroscopic-to-Microscopic

Copyright © The McGraw-Hill Companies, Inc. Permission required for reproduction or display.

5. Body systems

**Integu-
mentary
System**

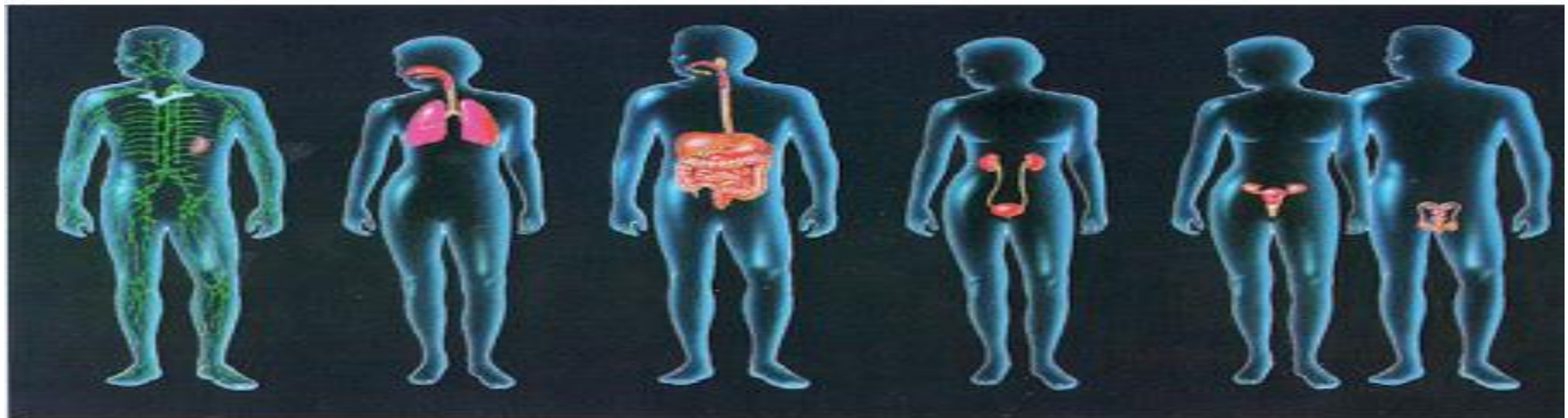
**Muscular
System**

**Skeletal
System**

**Nervous
System**

**Endocrine
System**

**Circulatory
System**

**Lymphatic
System**

**Respiratory
System**

**Digestive
System**

**Urinary
System**

**Reproductive
System**

ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย (Body systems)

1. Integumentary system (ระบบปกคลุมร่างกาย)
2. Musculoskeletal system (ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ)
3. Nervous system (ระบบประสาท)
4. Endocrine system (ระบบต่อมไร้ท่อ)
5. Cardiovascular system (ระบบหัวใจและหลอดเลือด)
6. Blood, lymph, immune system (ระบบเลือด น้ำเหลือง และภูมิคุ้มกัน)
7. Respiratory system (ระบบหายใจ)
8. Gastrointestinal system (ระบบทางเดินอาหาร)
9. Urinary system (ระบบปัสสาวะ)
10. Reproductive system (ระบบสืบพันธุ์)

Remark: No. 9+10 = Genitourinary system

1. Integumentary system

- skin (derm/o, dermat/o, cutane/o)

หนัง, ผิวหนัง

- epidermis, dermis, hypodermis, subcutaneous, subdermal

ผิวหนัง, หนัง, ชั้นใต้ผิวหนัง

- dermal epithelium, stratified squamous epithelium

เนื้อเยื่อบริเวณผิวหนัง ชนิดเป็นเกล็ดเรียงตัวเป็นชั้น ๆ

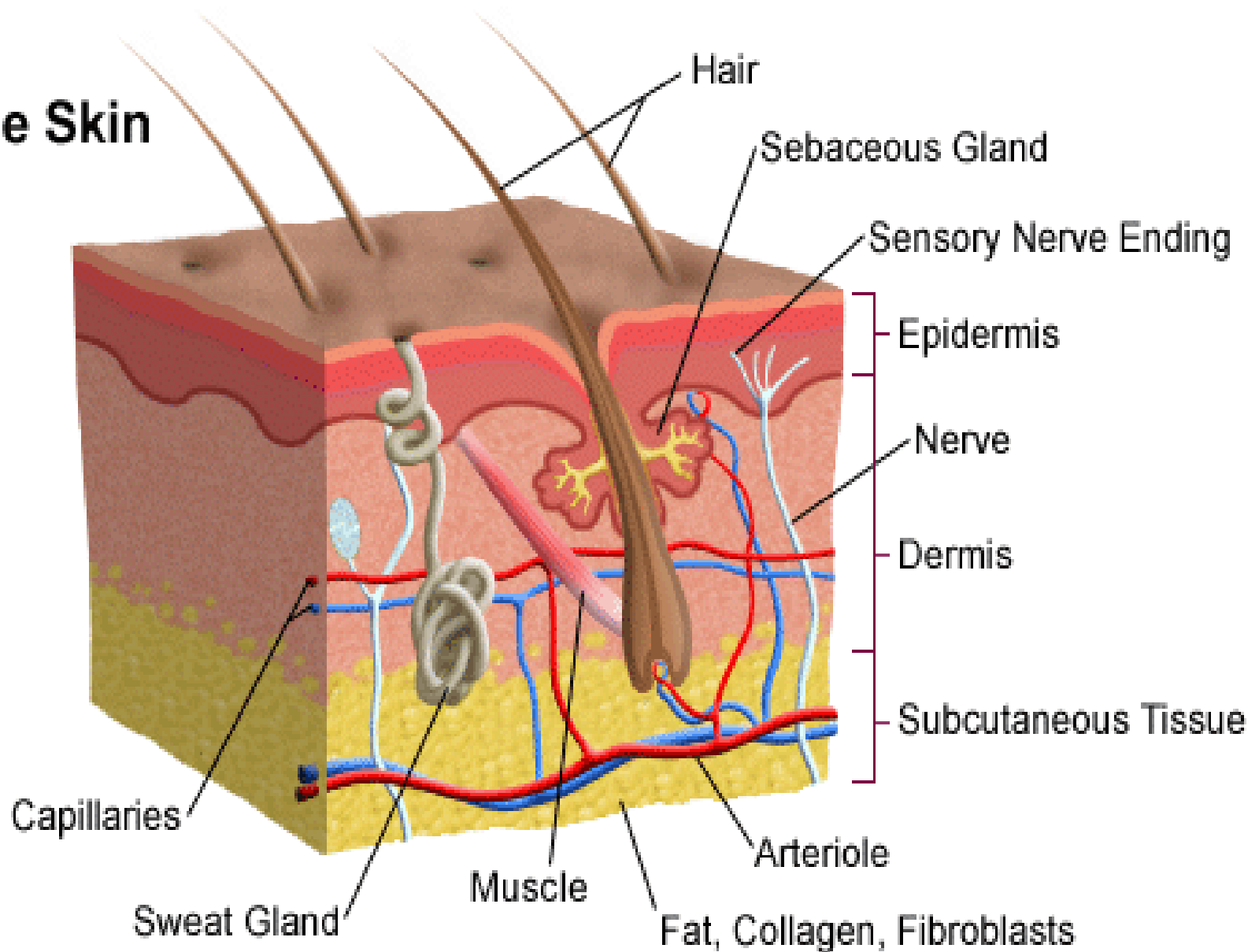
- stratum corneum, horny layer, keratin (kerat/o)

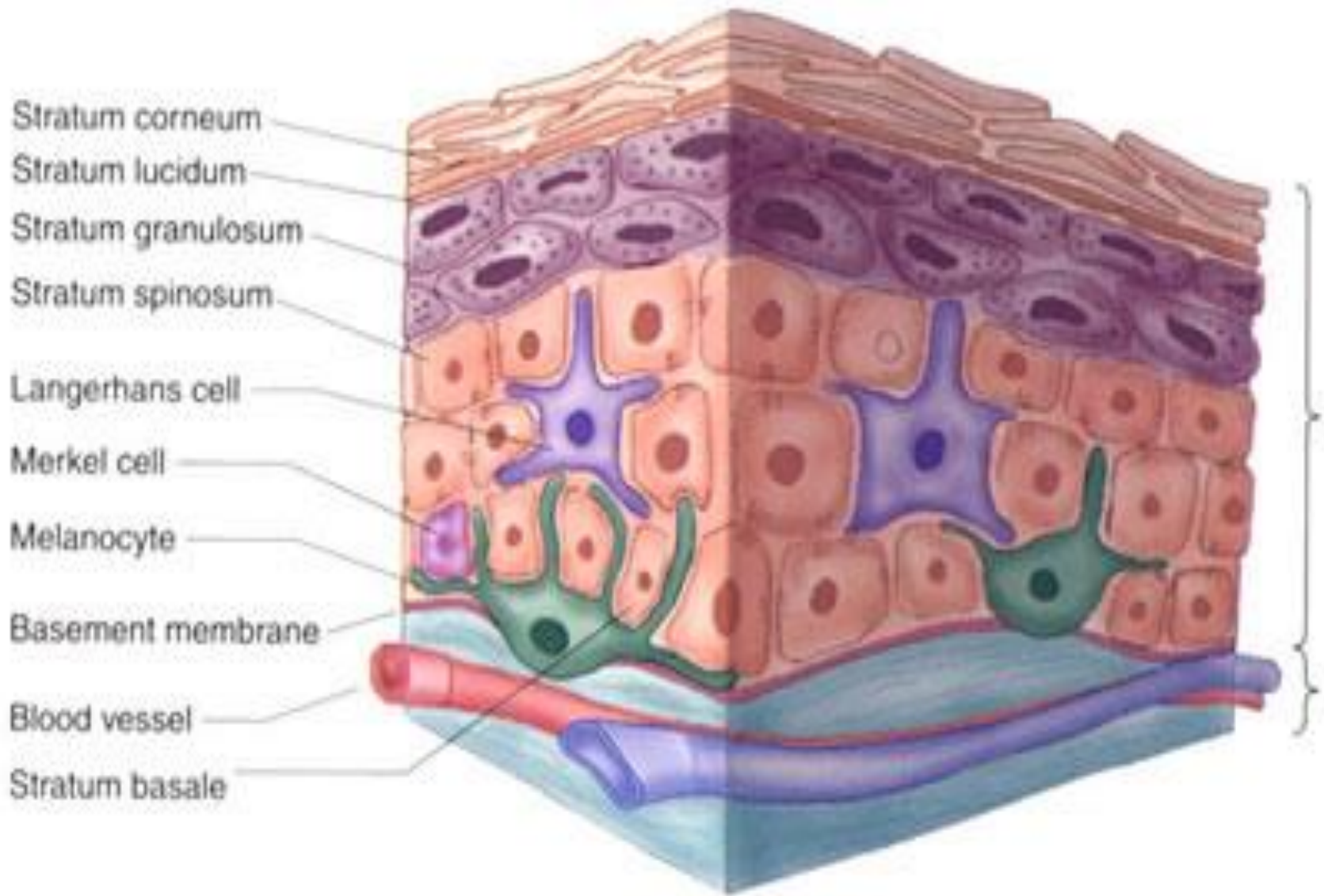
เนื้อเยื่อชั้นนอกสุดของผิวหนังที่จะหลุดลอกเป็นขี้ไคล (scurf)

1. Integumentary system

- melanocyte, melanin, melanoma (melan/o)
เซลล์สร้างเม็ดสีบริเวณผิวหนัง, เมลานิน, มะเร็งผิวหนังชนิดหนึ่ง
- hair (trich/o, pil/o), hypertrichosis, piloerection
เส้นผม, ขน, ภาวะขนดก, อาการขนลุก
- nail (onych/o, ungu/o), onychomycosis, tinea unguium
เล็บ, โรคติดเชื้อราที่เล็บ, โรคกลากบริเวณเล็บ
- sebaceous gland, sebum (seb/o, lip/o, steat/o)
ต่อมสร้างไขมันบริเวณผิวหนัง, ไขมัน
- sweat gland, sweat (hidr/o, diaphor/o) ต่อมเหงื่อ, เหงื่อ

The Skin

2. Musculoskeletal system

- bone (oste/o), cartilage (chondr/o), bone marrow (myel/o)
กระดูกแข็ง, กระดูกอ่อน, ไขกระดูก
- muscle (my/o, muscul/o), smooth muscle (leiomy/o), skeletal or striated muscle (rhabdomy/o)
กล้ามเนื้อ, กล้ามเนื้อเรียบ, กล้ามเนื้อลาย
- joint (arthr/o, articul/o)
ข้อ, ข้อต่อ

2. Musculoskeletal system

- ligament (ligament/), tendon (tend/o, tendin/o)

เส้นเอ็นกระดูก, เส้นเอ็นกล้ามเนื้อ

- vertebra, vertebrae (pl.) (spondyl/o, vertebr/o)

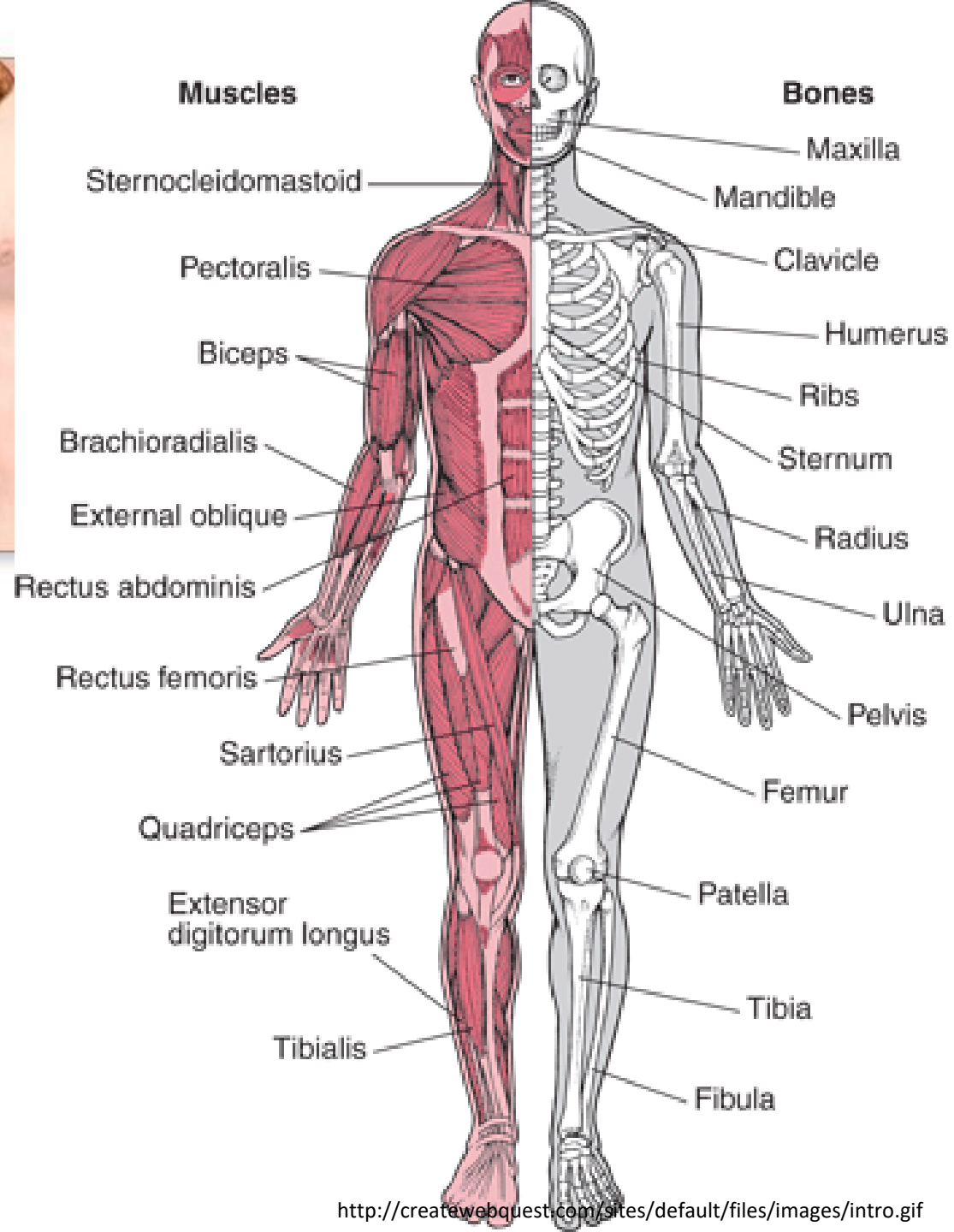
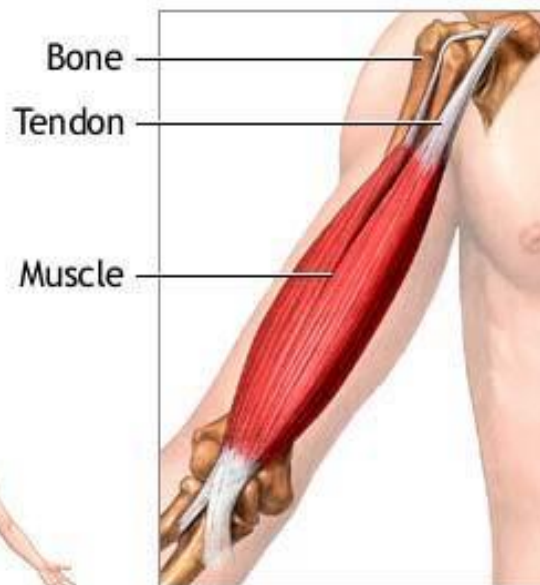
กระดูกสันหลัง

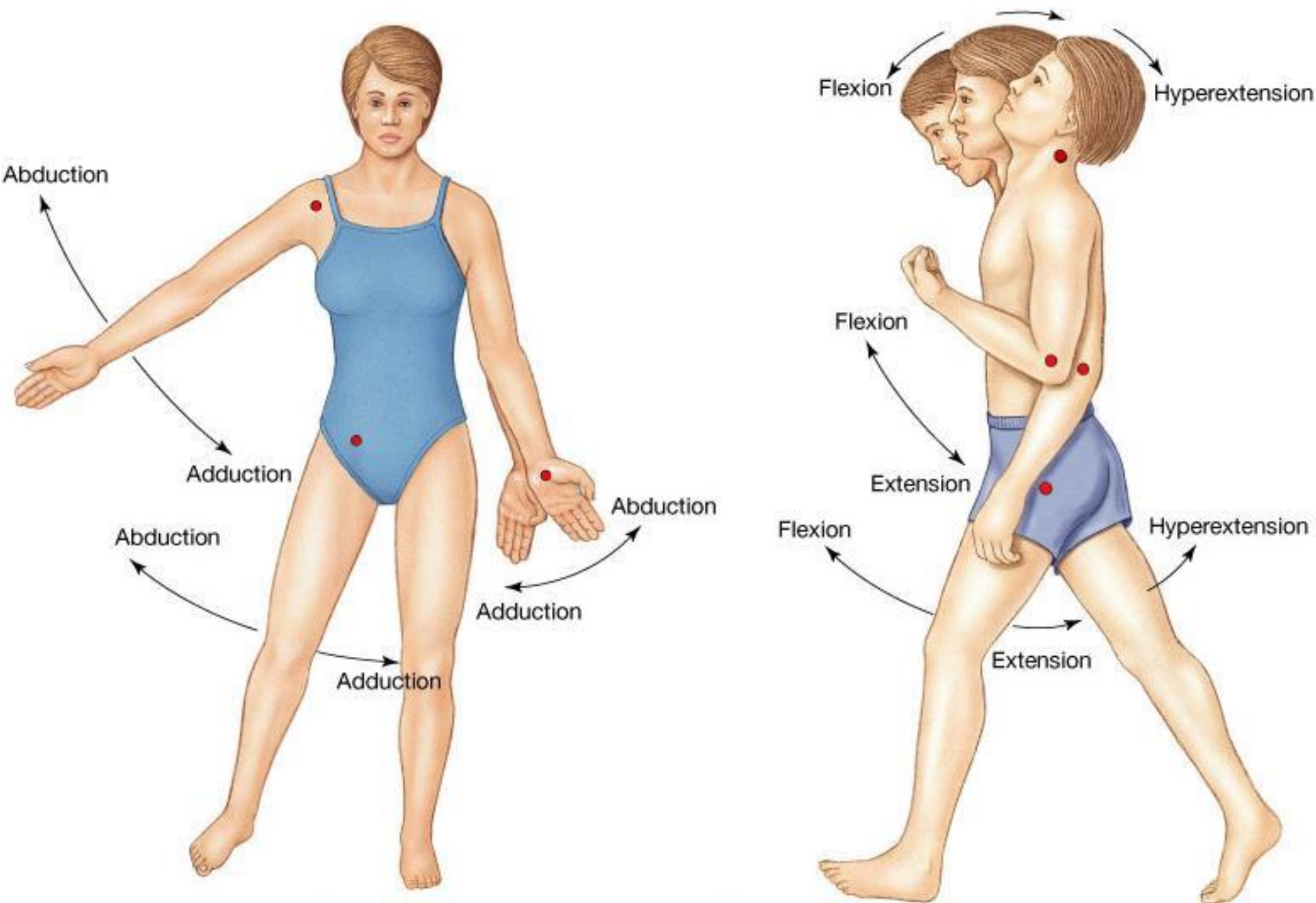
- ข้อกระดูก, กล้ามเนื้อ ในบริเวณต่าง ๆ เช่น ulna, sternocleidomastoid, skull (crani/o), rectus abdominis, gluteus maximus เป็นต้น

กระดูกแขน, กล้ามเนื้อคอ, กะโหลกศีรษะ, กล้ามเนื้อท้อง, กล้ามเนื้อก้น

- Body movement: abduction, adduction, flexion, extension

การเคลื่อนไหว: กางออก, หุบเข้า, การงอ, การเหยียด

3. Nervous system and special sense organs

- head (cephal/o, caput, -ceps), brain (encephal/o), cerebrum (cerebr/o), cerebellum (cerebell/o), spinal cord (myel/o), meninx, meninges (pl.) (mening/o, meningi/o), ventricles of the brain (ventricul/o), cerebrospinal fluid (CSF)

หัว, ศีรษะ, สมอง, ซีรีบรัม (สมองใหญ่), ซีรีเบลลัม (สมองเล็ก), ไขสันหลัง, เยื่อหุ้มสมอง, โพรงสมอง, น้ำหล่อสมองและไขสันหลัง

- CNS (brain+spinal cord), PNS (CN+SN), ANS (Sym+Parasym)

ระบบประสาทส่วนกลาง (Central Nervous System) ได้แก่ สมอง (brain) และ ไขสันหลัง (spinal cord), ระบบประสาทส่วนปลาย (Peripheral Nervous System) ได้แก่ เส้นประสาทสมอง (cranial nerves) และเส้นประสาทไขสันหลัง (spinal nerves), ระบบประสาทอัตโนมัติ (Autonomous Nervous System) ได้แก่ ซิมพาเทติก (Sympathetic) และ พาราซิมพาเทติก (Parasympathetic)

3. Nervous system and special sense organs

- nerve (neur/o, nerv/o), neuron, neurocyte

ประสาท, เซลล์ประสาท

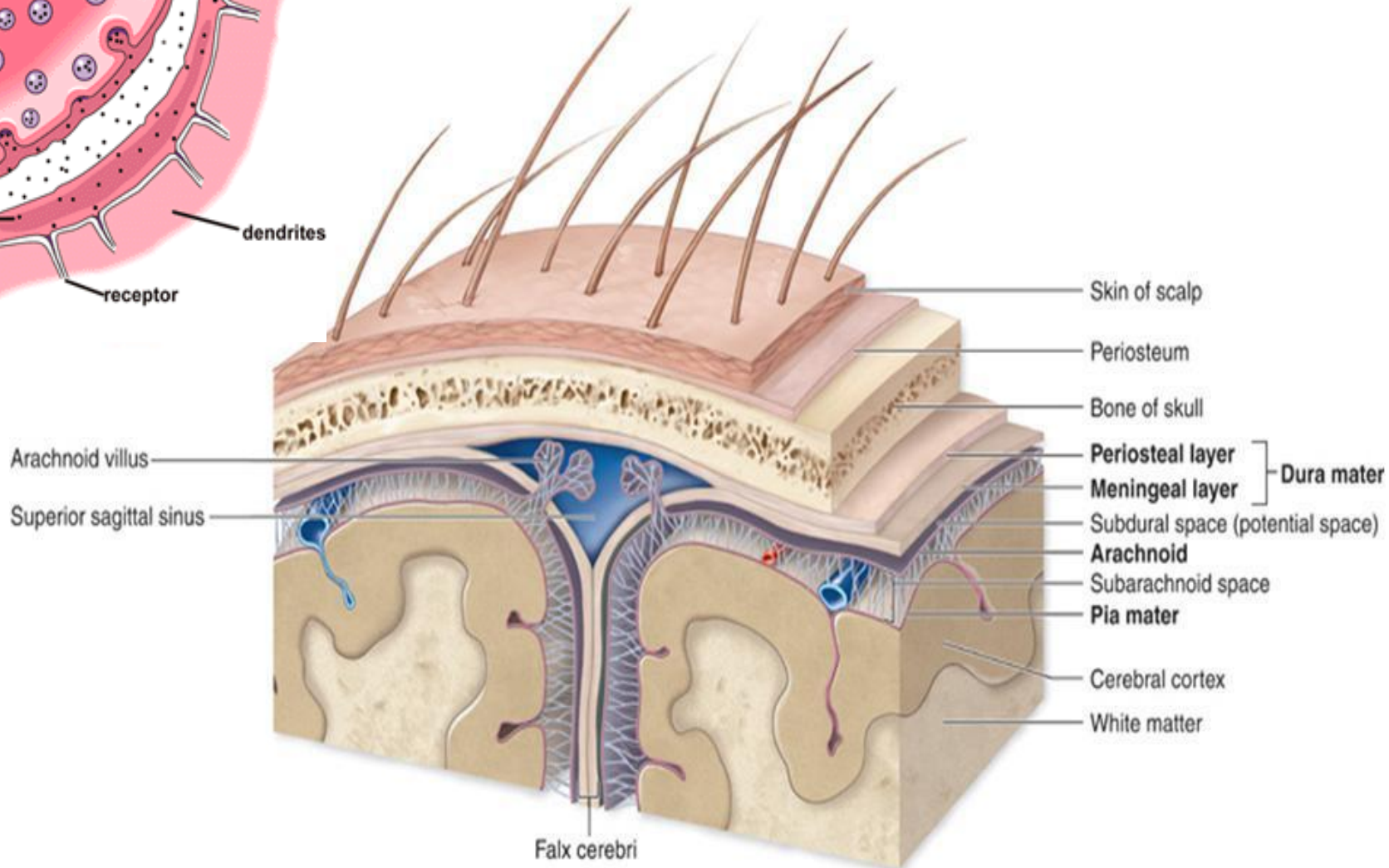
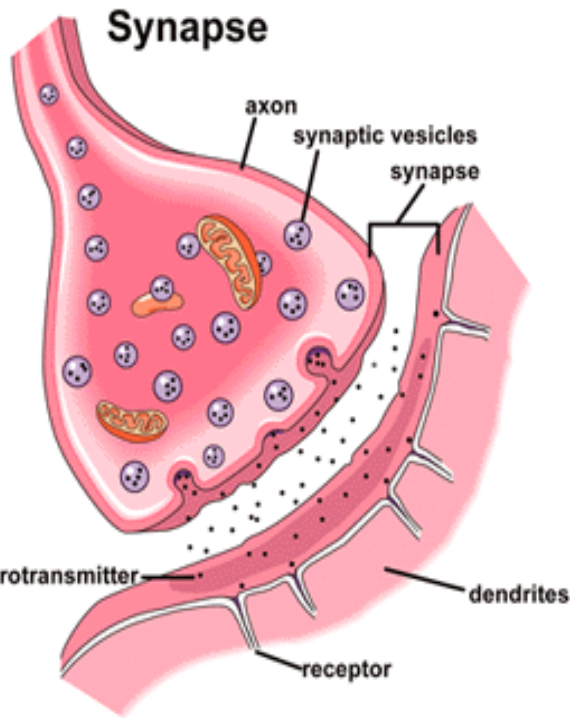
- eye (ophthalm/o, ocul/o), cornea (kerat/o, corne/o), conjunctiva (conjunctiv/o), lens (phac/o, phak/o)

ตา, กระจกตา, เยื่อบุตา, เลนส์ตา

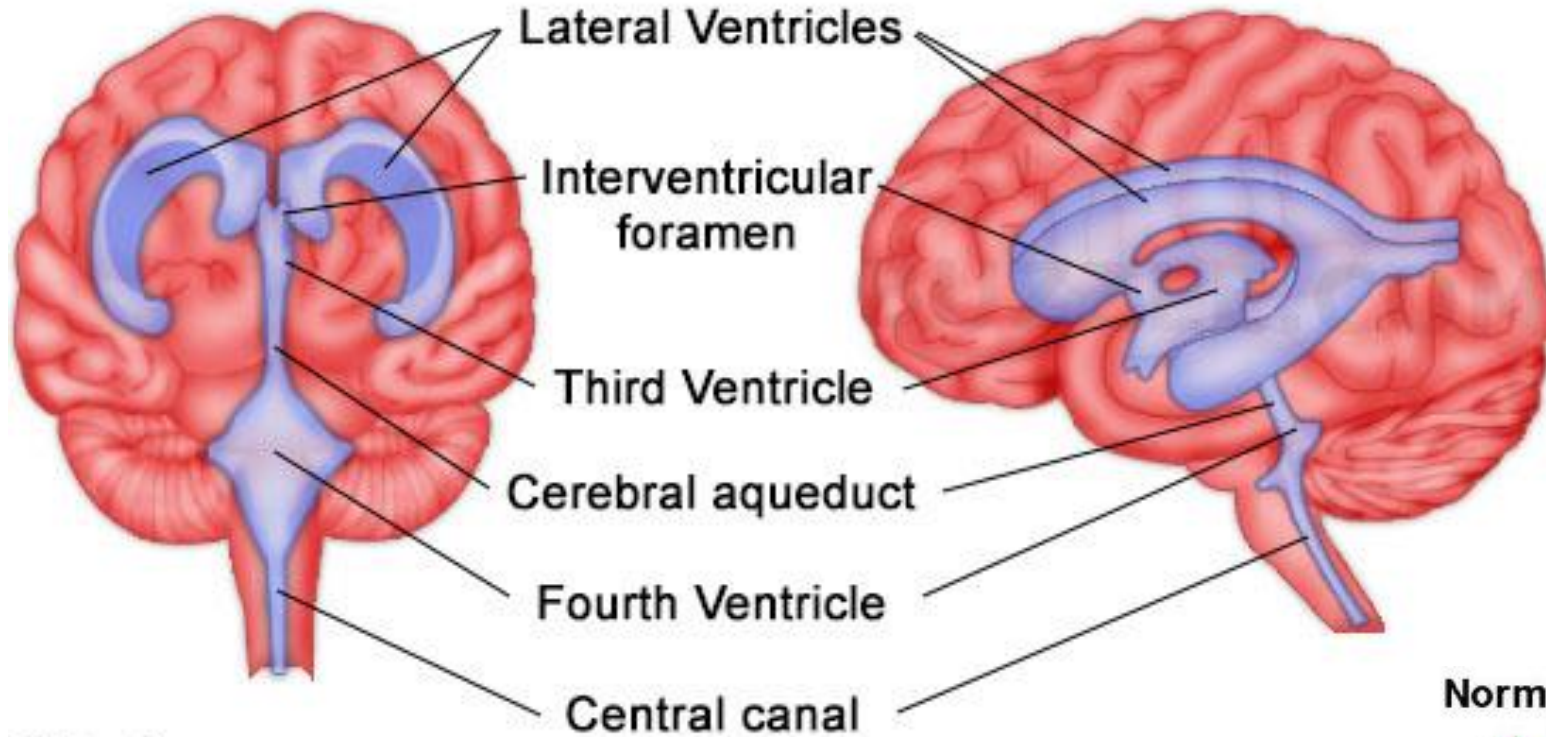
- ear (ot/o, auricul/o), ear ossicles, eardrum (tympan/o, myring/o)

หู, กระดูกหู ประกอบด้วย ค้อน (hammer หรือ malleus), ทัง (anvil หรือ incus), โกลน (stapes หรือ stirrup), เยื่อแก้วหู ซึ่งทั้งกระดูกหู และเยื่อแก้วหู เป็นอวัยวะในส่วนของหูชั้นกลาง (middle ear), บริเวณนี้มี ท่อหู (Eustachian tube (eponym) เปิดออกสู่ภายในช่องปากด้วย ปรับความดัน

cephal/o, crani/o, mening/o,
encephal/o, cerebr/o, cerebell/o

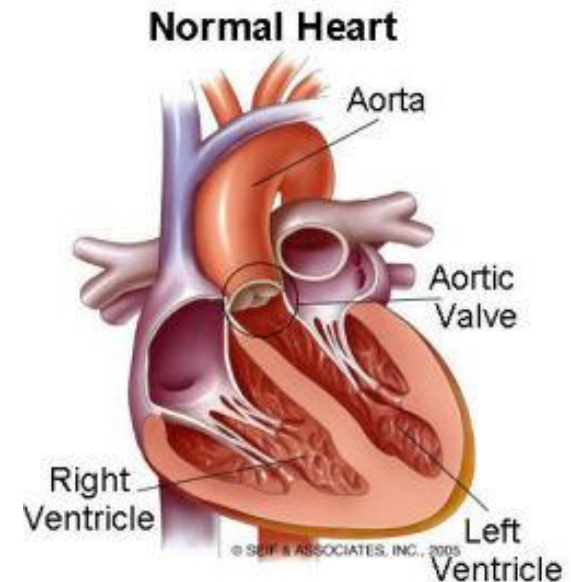

Ventricles of the Brain

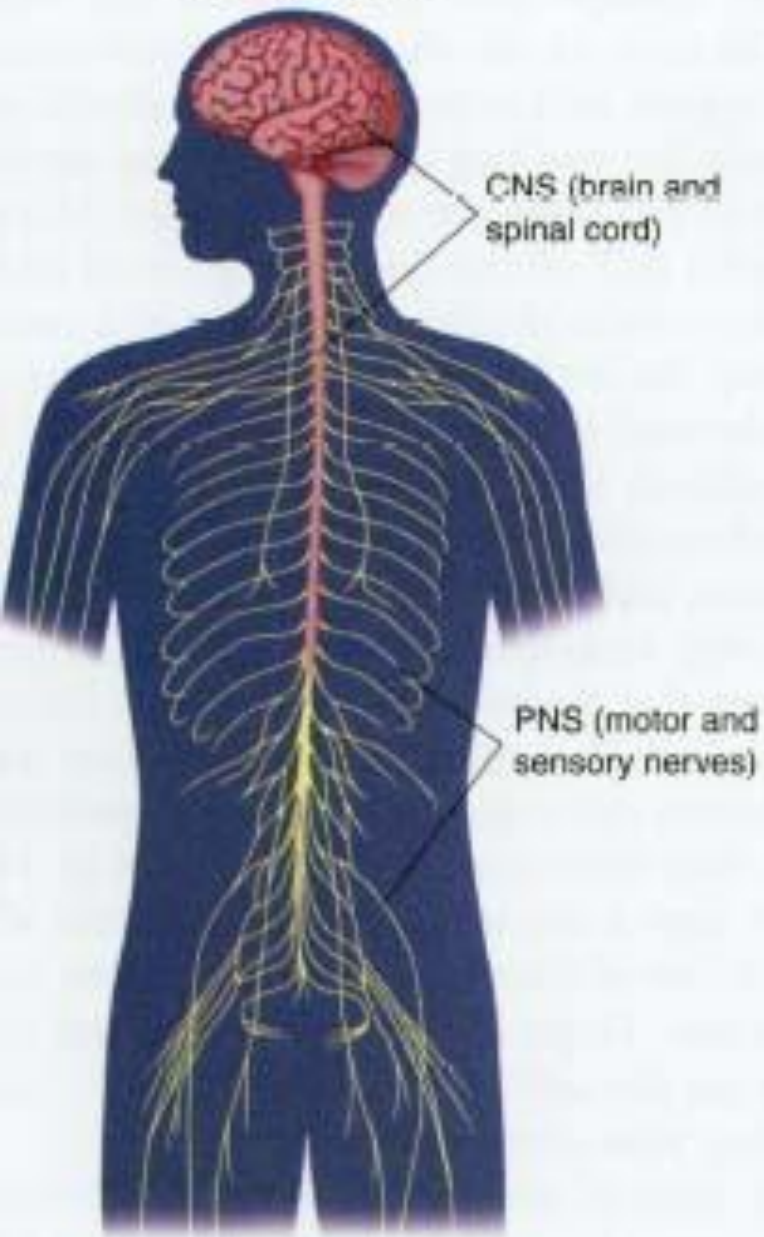

© Buzzle.com

ventricle, ventricular (adj.)
cerebrospinal fluid (CSF)

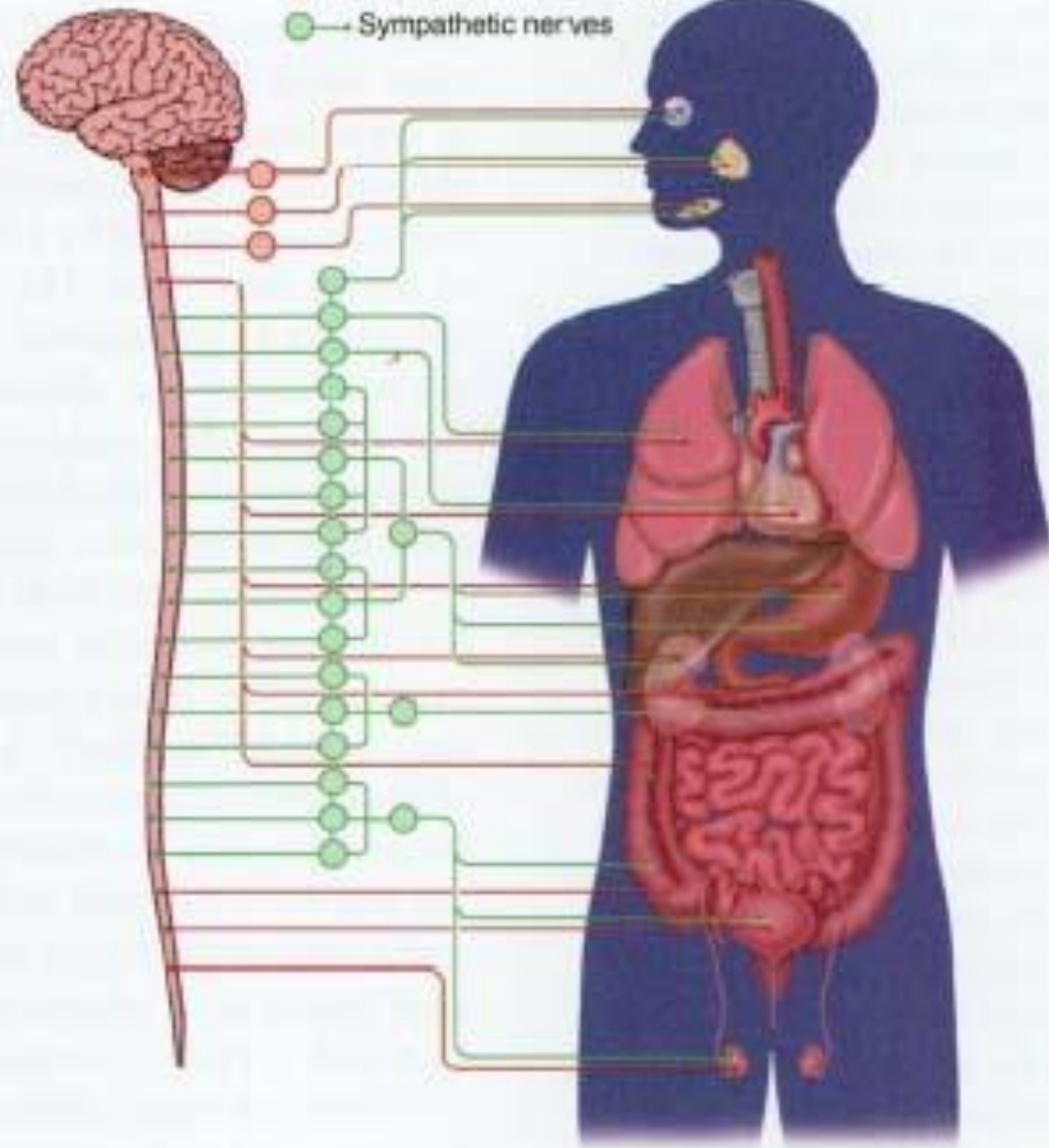

Central and peripheral nervous systems

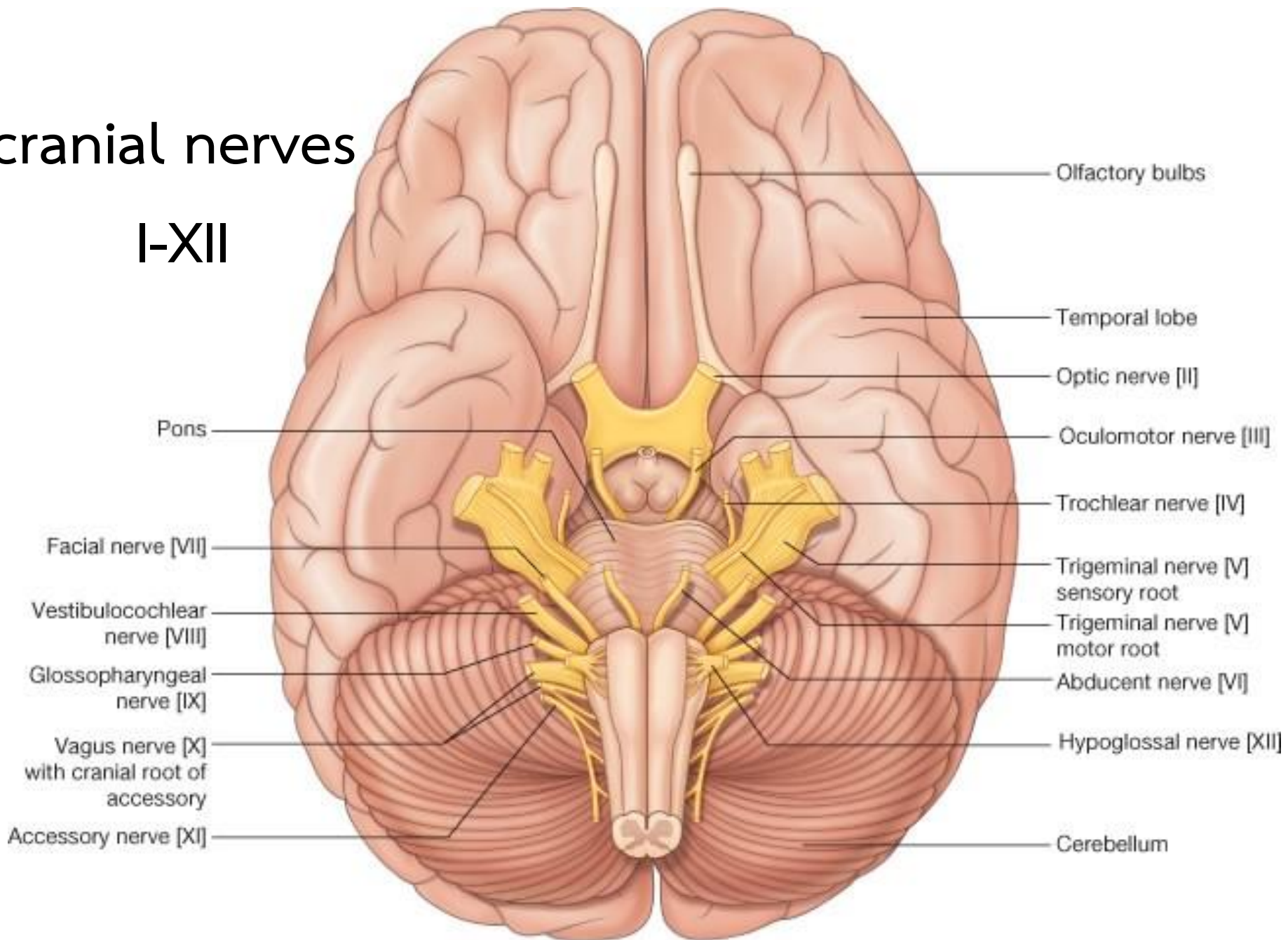
Autonomic nervous system

- Parasympathetic nerves
- Sympathetic nerves

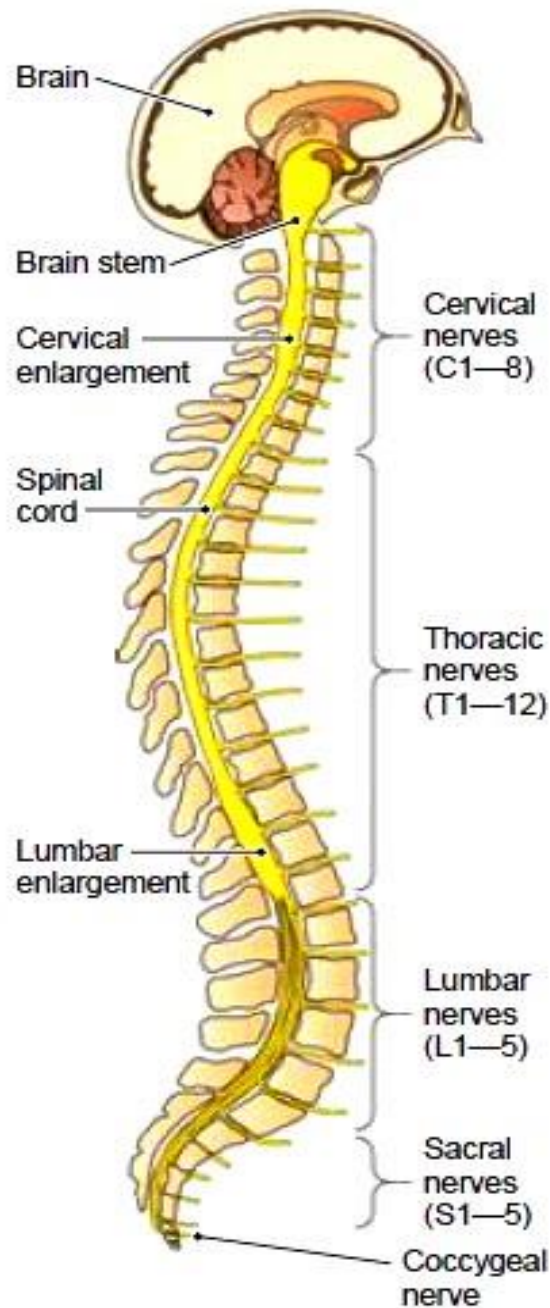

cranial nerves

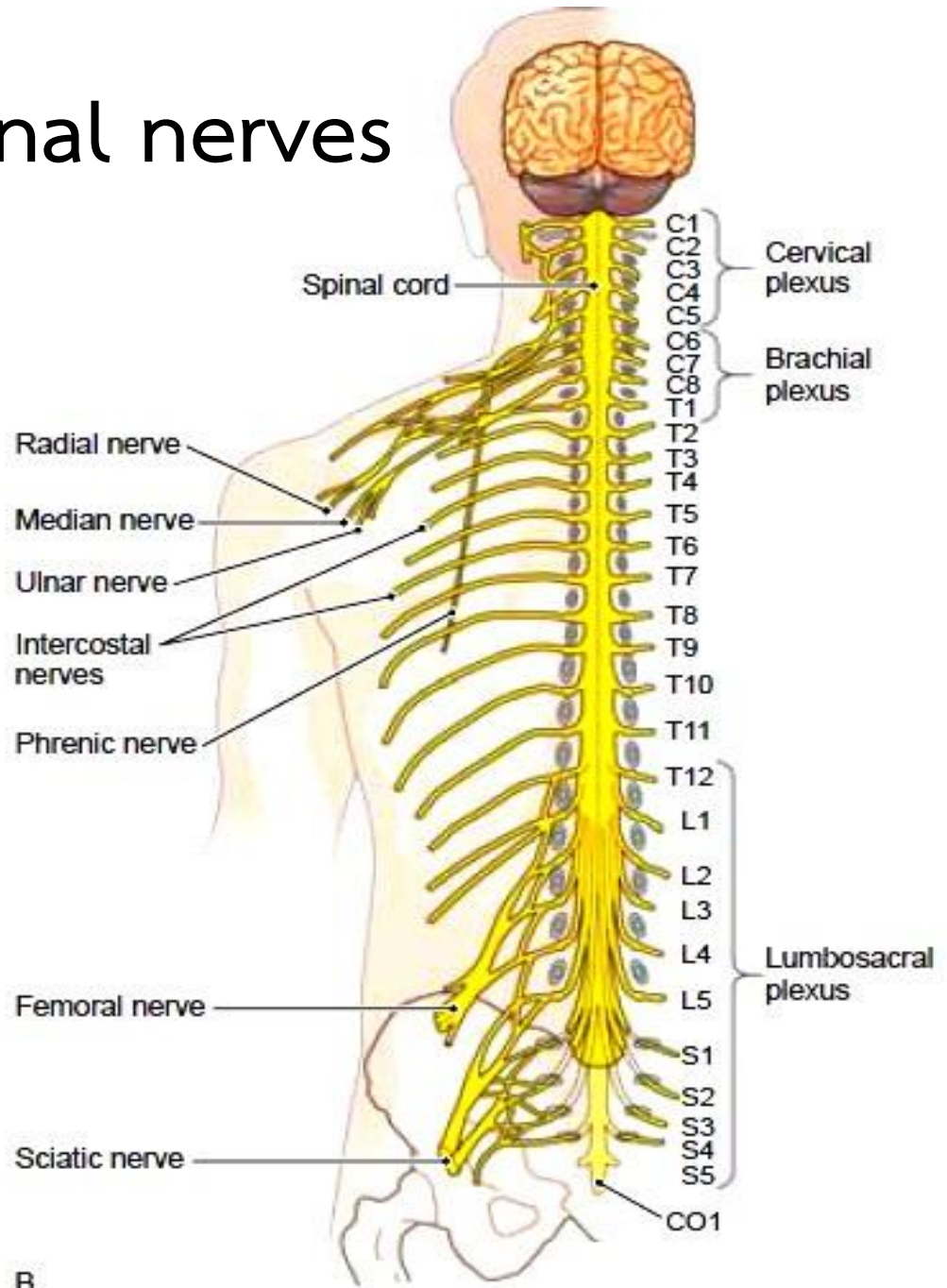
I-XII

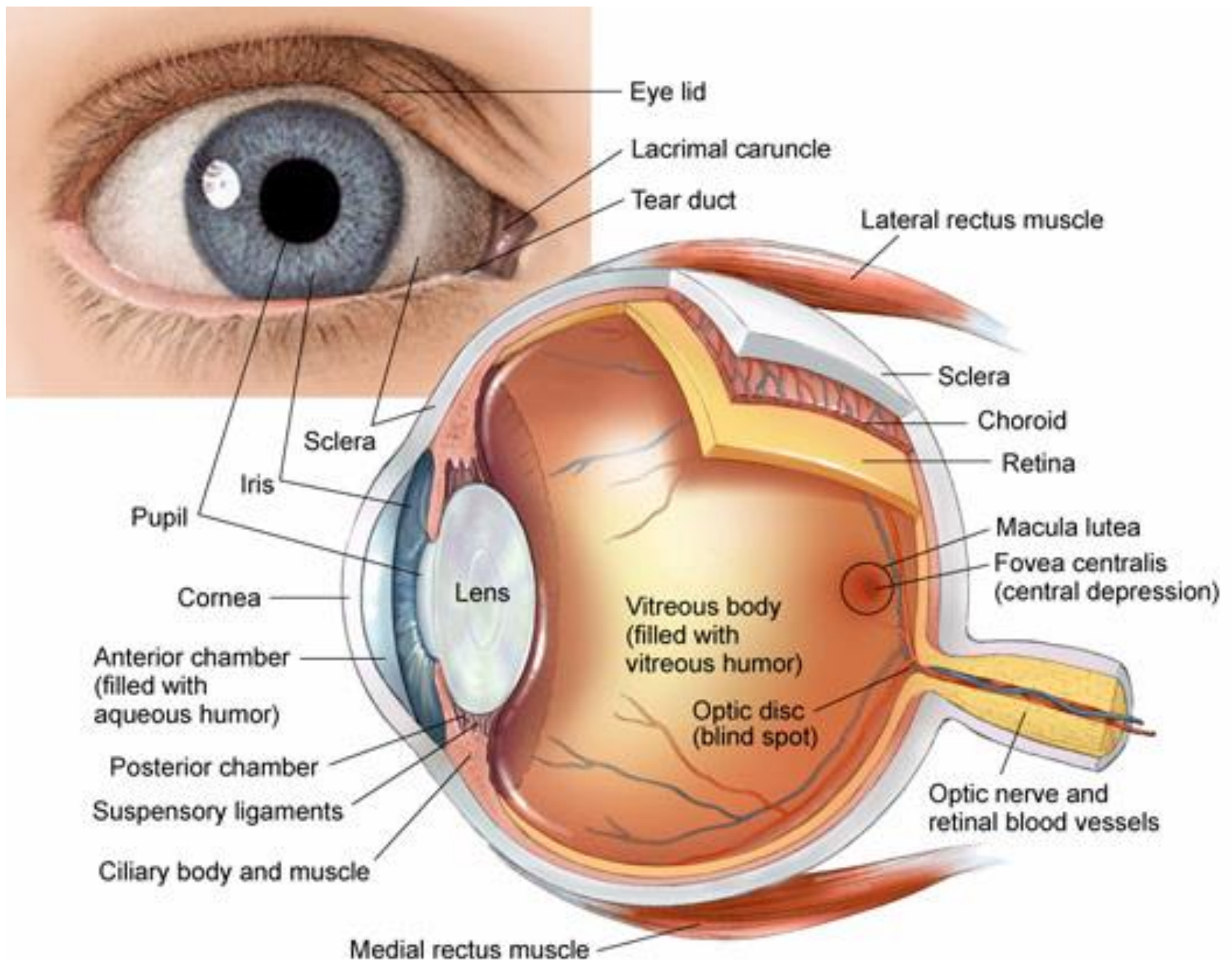
spinal nerves

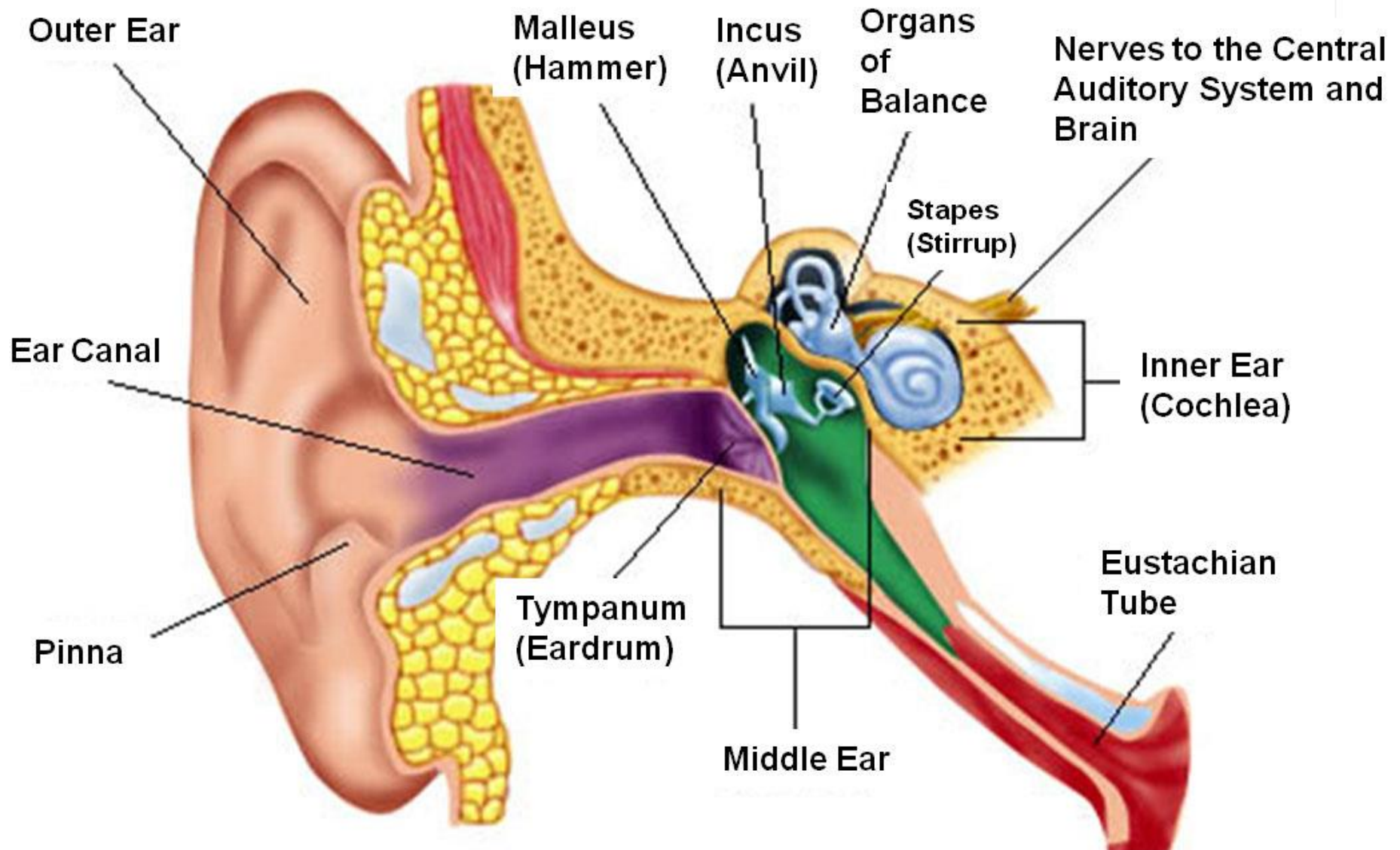
A

B

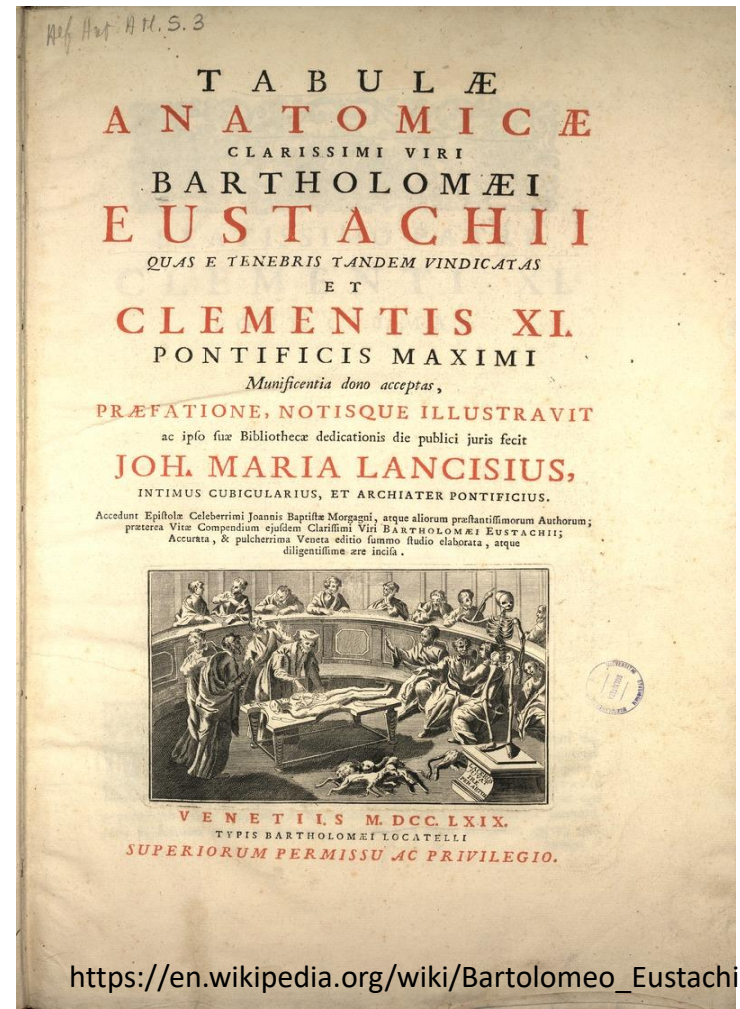

Right Eye (viewed from above)

Bartolomeo Eustachi

- นักกายวิภาคศาสตร์ชาวอิตาลี (ค.ศ. 1500-1574)

4. Endocrine system

- pituitary gland (-trophic)

ต่อมใต้สมอง สร้างฮอร์โมนที่จะไปกระตุ้นการทำงานของต่อมอื่น ๆ ต่อไป (trophic hormones)

- thyroid gland (thyr/o)

ต่อมไทรอยด์, thyroid หมายถึง ลักษณะคล้ายโล่ (shield)

- parathyroid gland

ต่อมพาราไทรอยด์ อยู่ข้าง ๆ ติดกับต่อมไทรอยด์

4. Endocrine system

- endocrine pancreas, islets of Langerhans

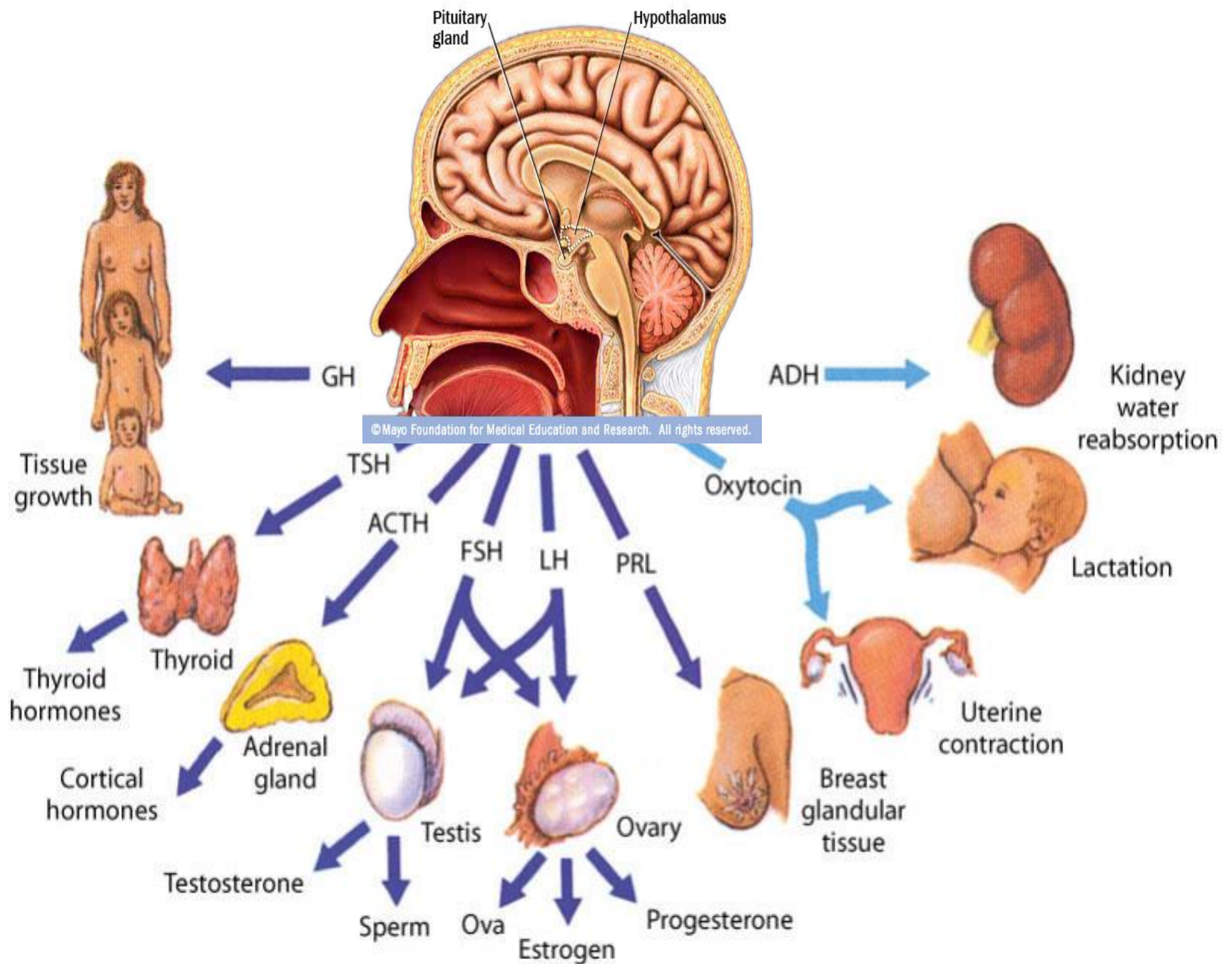
ตับอ่อนส่วนที่สร้างฮอร์โมน (insulin และ glucagon)

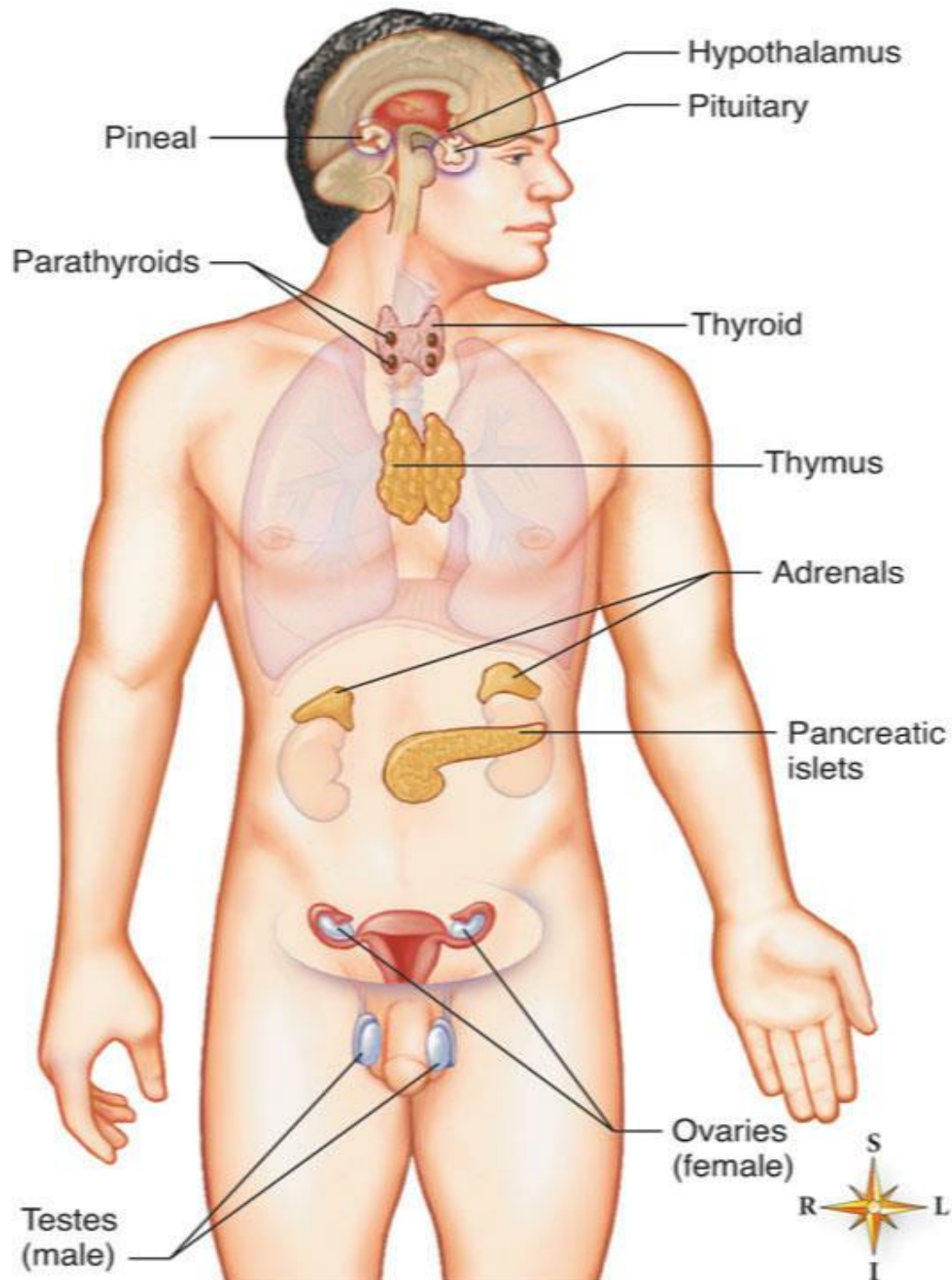
- adrenal gland (cortex, medulla)

ต่อมหมวกไต หรือต่อมเหนื่อไต (บริเวณเปลือกนอก หรือชั้นใน)

- ovary and testis

รังไข่ และอัณฑะ

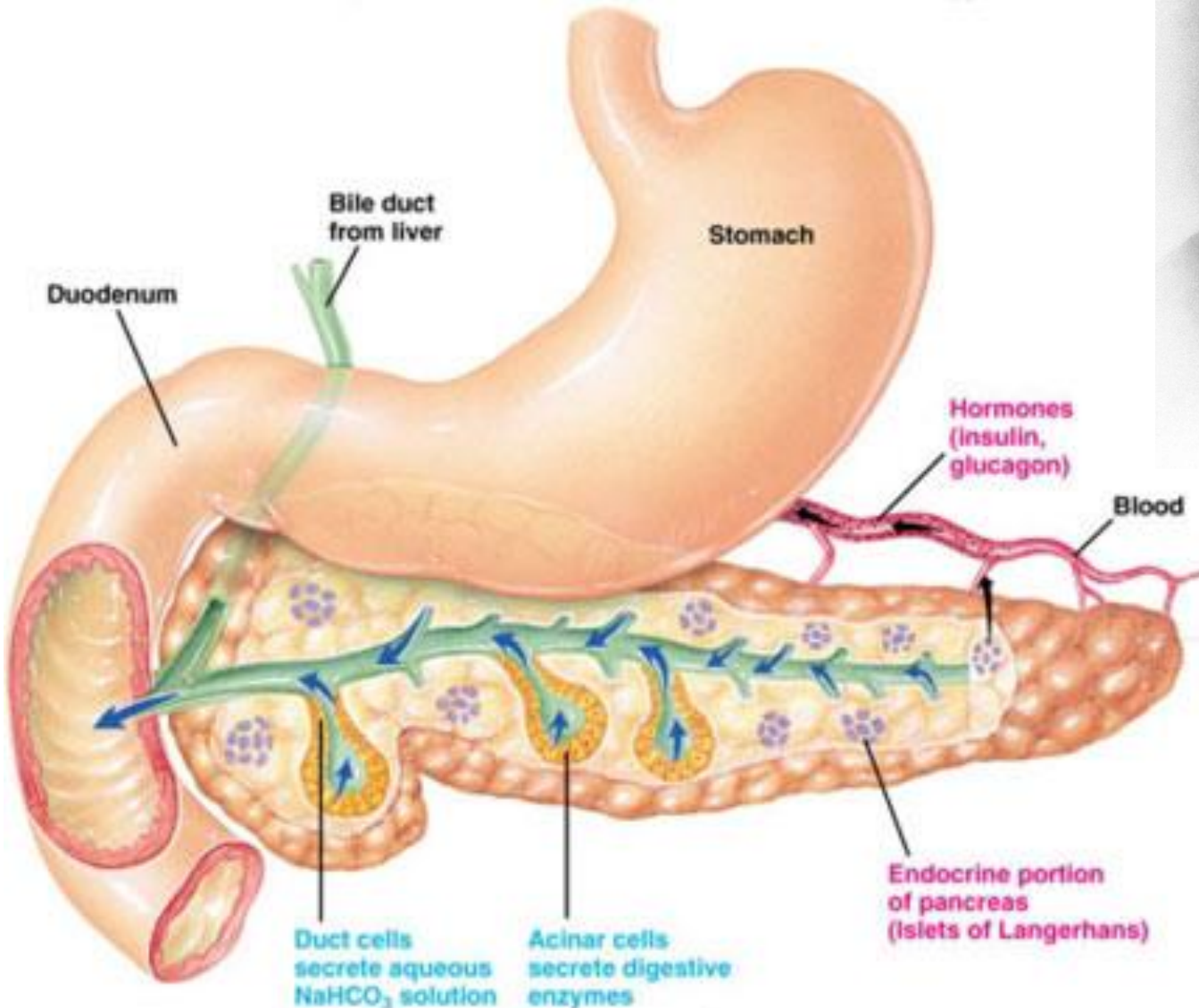
Duct & ductless glands in pancreas

Paul Langerhans

1847-1888

German pathologist

5. Cardiovascular system

- heart (cardi/o), atrium (atri/o), ventricle (ventricul/o)

หัวใจ, หัวใจห้องบน (ซ้าย, ขวา), หัวใจห้องล่าง (ซ้าย, ขวา)

- pericardium, pericardial cavity, myocardium, cardiac myocyte, endocardium, heart valve (valvul/o)

เยื่อหุ้มหัวใจชั้นนอก, ช่องเยื่อหุ้มหัวใจ, กล้ามเนื้อหัวใจ, เซลล์
กล้ามเนื้อหัวใจ, เยื่อบุหัวใจชั้นใน, ลิ้นหัวใจ

5. Cardiovascular system

- blood vessel (angi/o, vascul/o)

หลอดเลือด

- aorta (aort/o), artery (arter/o, arteri/o), arteriole (arteriol/o)

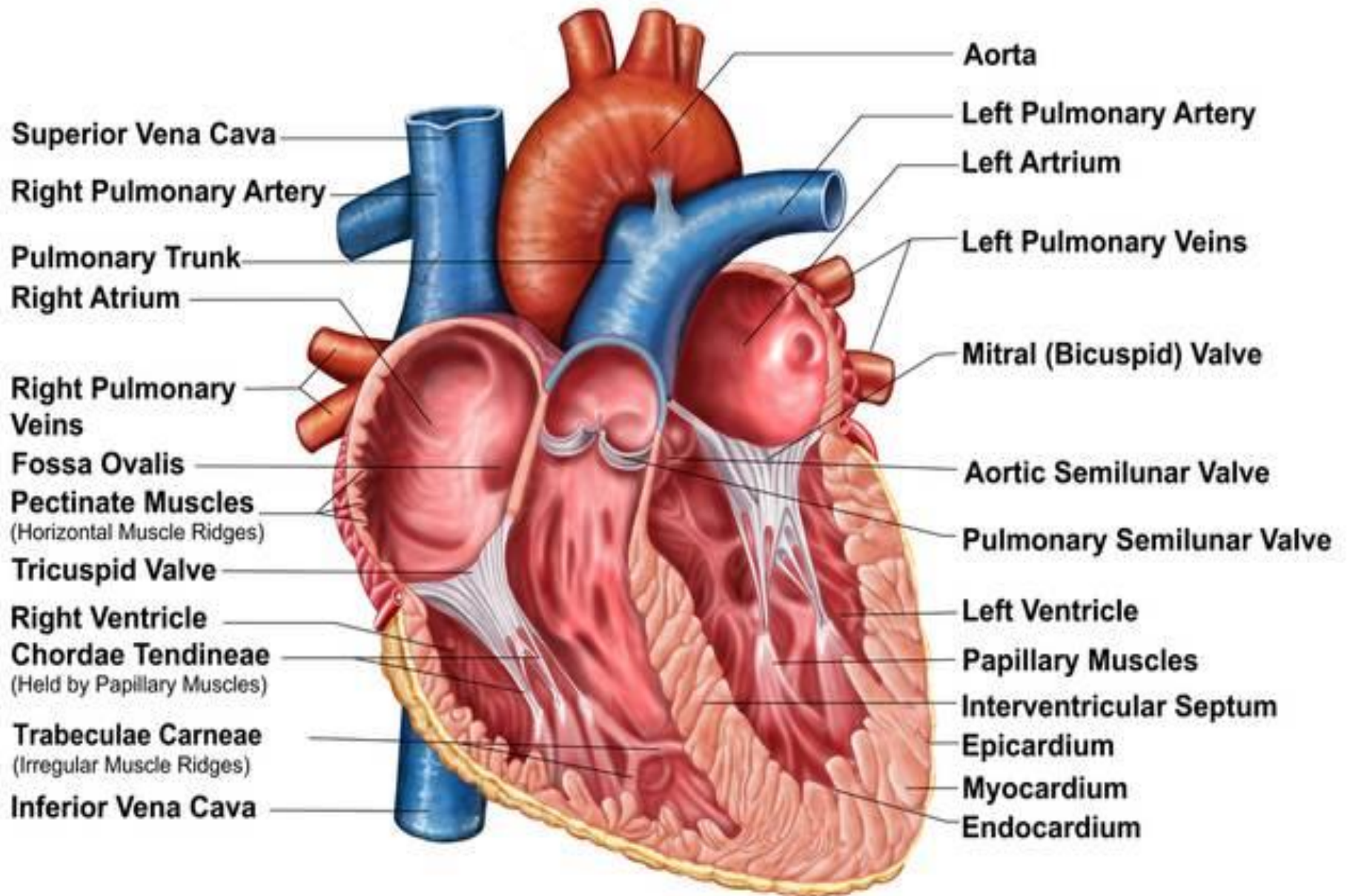
ท่อเลือดแดงเอออร์ตา, หลอดเลือดแดง, หลอดเลือดแดงเล็ก

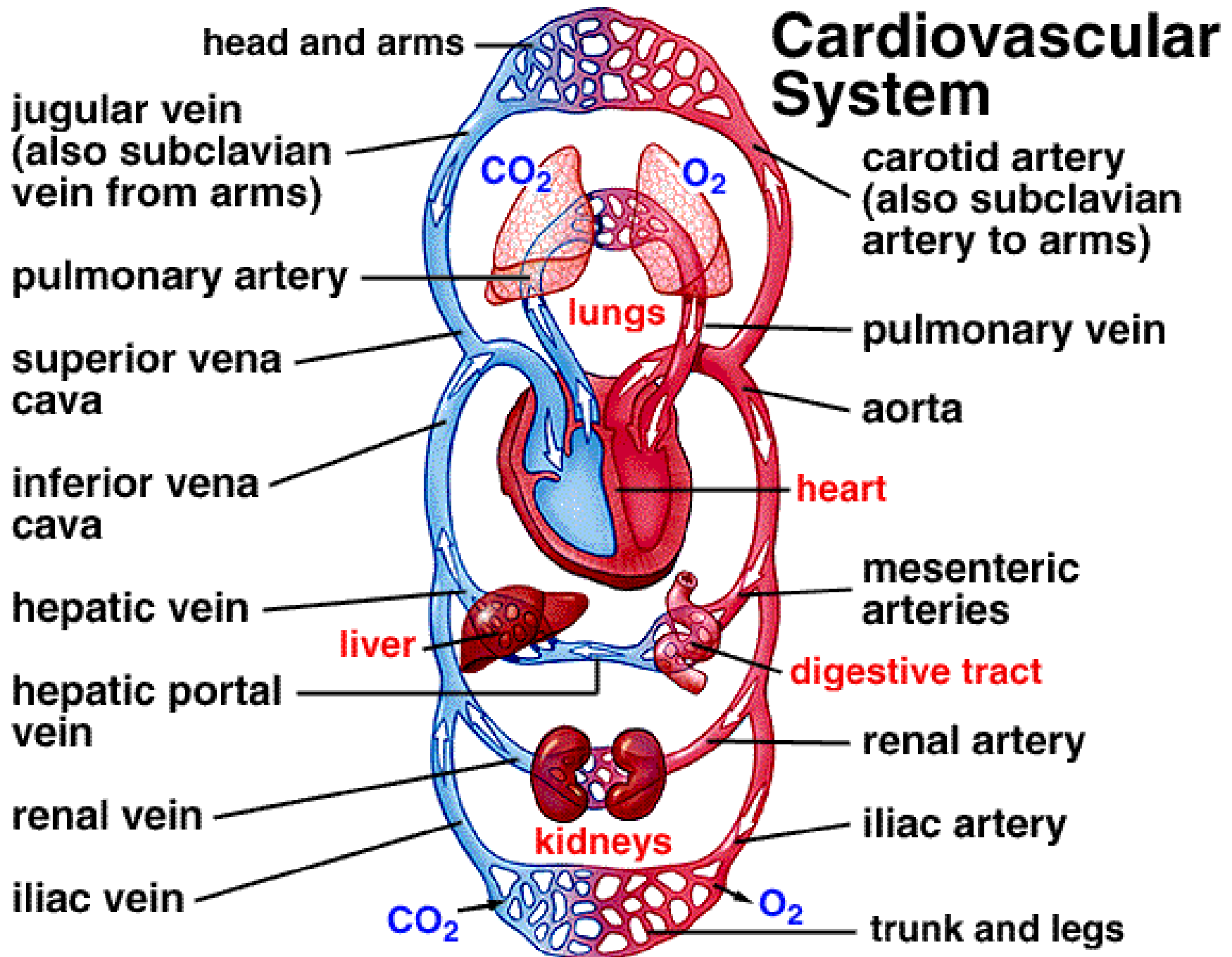
- tissue capillaries หลอดเลือดฝอยบริเวณเนื้อเยื่อของอวัยวะต่าง ๆ

- venule, vein (ven/o, ven/i, phleb/o), vena cava

หลอดเลือดดำเล็ก, หลอดเลือดดำ, ท่อเลือดดำ (เข้าสู่หัวใจ)

- pulmonary artery (เลือดดำ) and pulmonary vein (เลือดแดง)

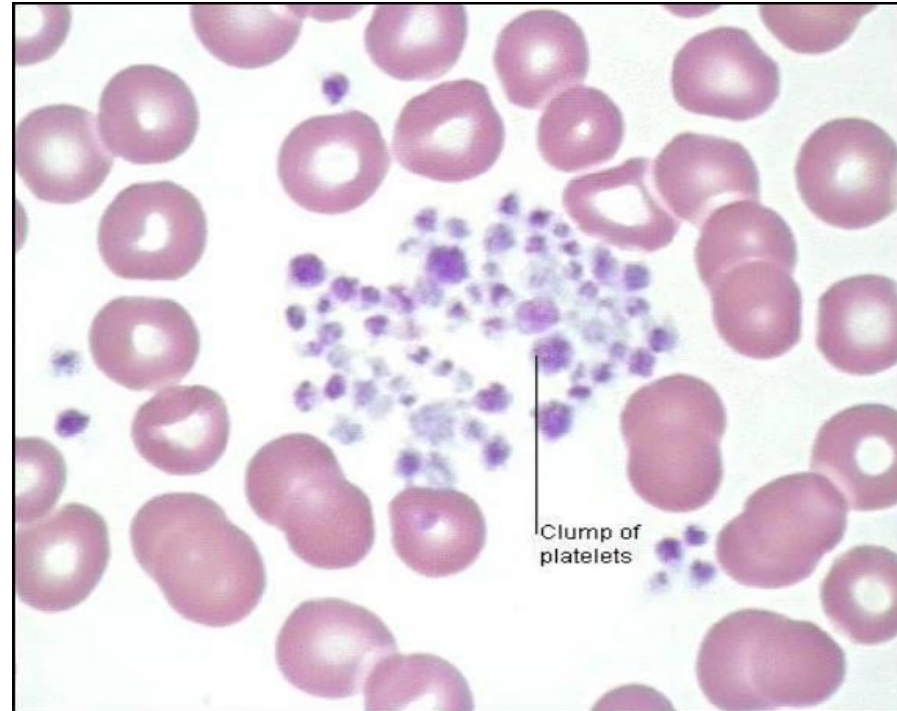
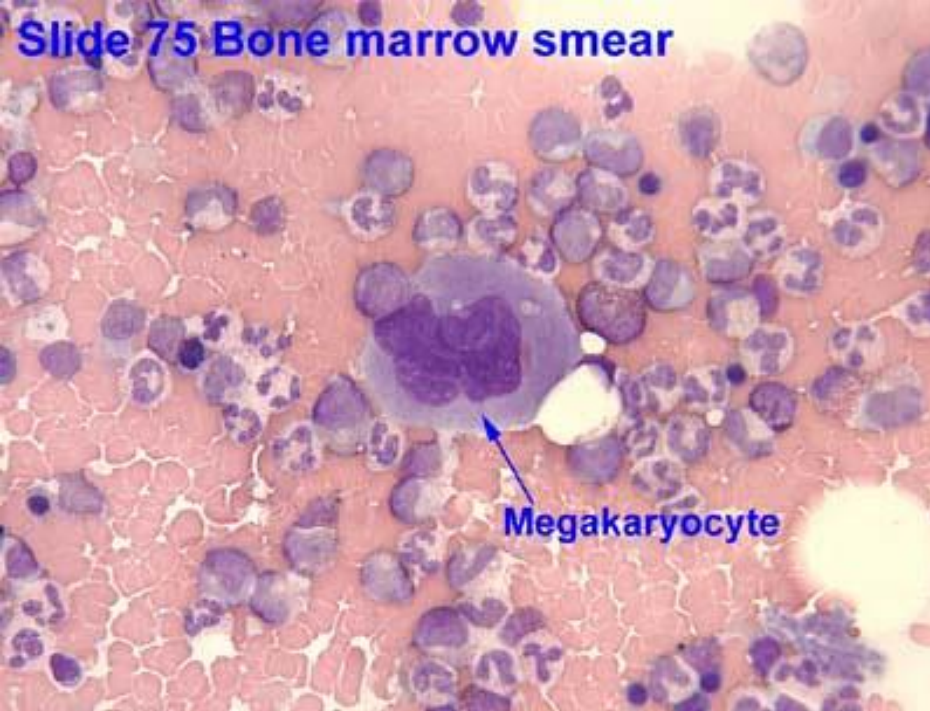

6. Blood, lymph, immune system

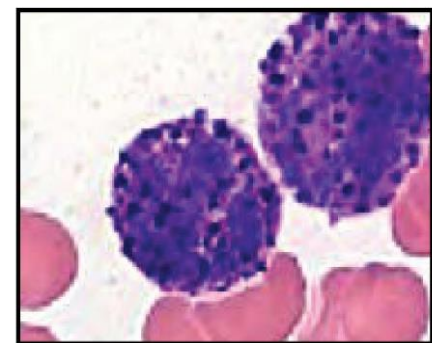
- blood (hem/o, hemat/o), -emia (blood condition)
เลือด, ระดับของสารต่าง ๆ หรือภาวะของเลือด
- erythrocytes, leukocytes, thrombocytes (platelets)
เม็ดเลือดแดง, เม็ดเลือดขาว, เกล็ดเลือด
- neutrophil (neutro- + -phil), eosinophil, basophil,
monocyte(mono- + -cyte), macrophage (macro- + -phage)
เม็ดเลือดขาวชนิดต่าง ๆ

6. Blood, lymph, immune system

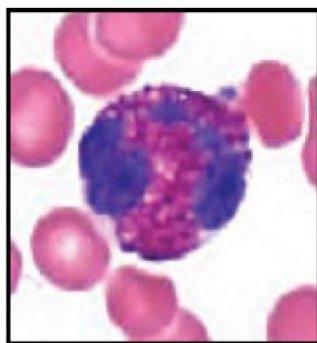
- lymph (lymph/o), lymph node (lymphaden/o), lymph vessel (lymphangi/o), lymphocyte (T cells or B cells)
น้ำเหลือง, ปุ่ม (ต่อม) น้ำเหลือง, ท่อ หรือหลอดน้ำเหลือง, เซลล์เม็ดเลือดขาวลิมโฟไซต์
- immune (immun/o), thymus, tonsil, spleen (splen/o)
ภูมิคุ้มกัน, ต่อมไทมัส, ต่อมทอนซิล, ม้าม
- bone marrow (myel/o)
ไขกระดูก
- plasma (น้ำเลือด) & serum (after clotting) ซีรัม (มีสารภูมิคุ้มกัน)

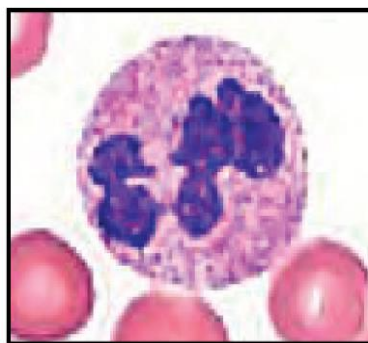
Key

Basophil

Eosinophil

Neutrophil

Monocyte

Lymphocyte

7. Respiratory system

- nose (rhin/o, nas/o), breathe (v.) and breath (n.)
จมูก, หายใจ (คำกริยา) (บริบท) และ ลมหายใจ (คำนาม) (เบรทซ)
- larynx, larynges (pl.) (laryng/o), epiglottis, Adam's apple
กล่องเสียง, ฝาปิดกล่องเสียง, ลูกกระเดือก
- trachea (windpipe) (trache/o)
ท่อลม
- bronchus (bronch/o, bronchi/o), bronchiole (bronchiol/o)
หลอดลมใหญ่, หลอดลมเล็ก

7. Respiratory system

- lung (pneum/o, pneumon/o, pulm/o, pulmon/o)

ปอด

- alveoli (air sac) (alveol/o)

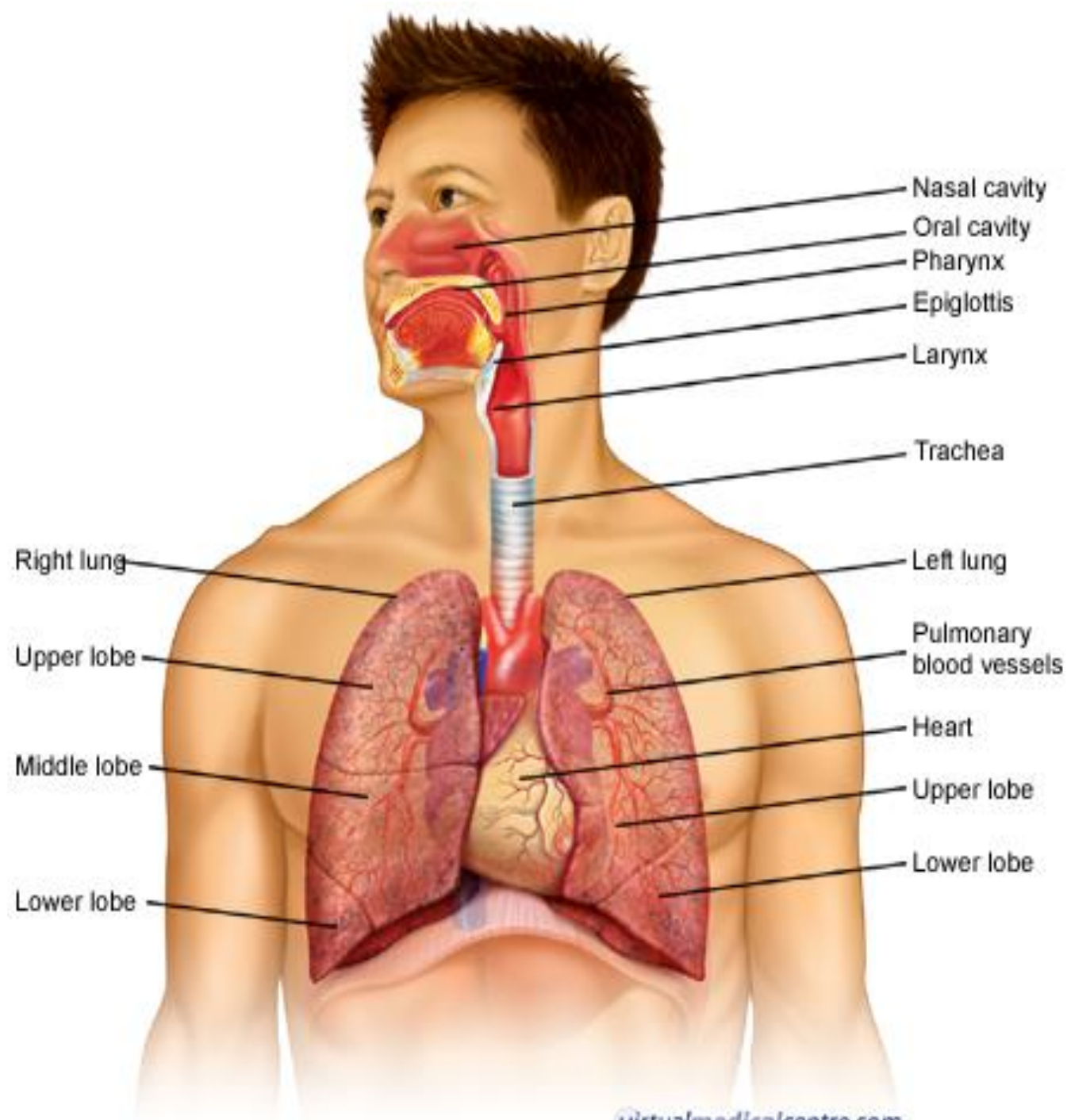
ถุงลม

- diaphragm (phren/o), intercostal muscle (cost/o)

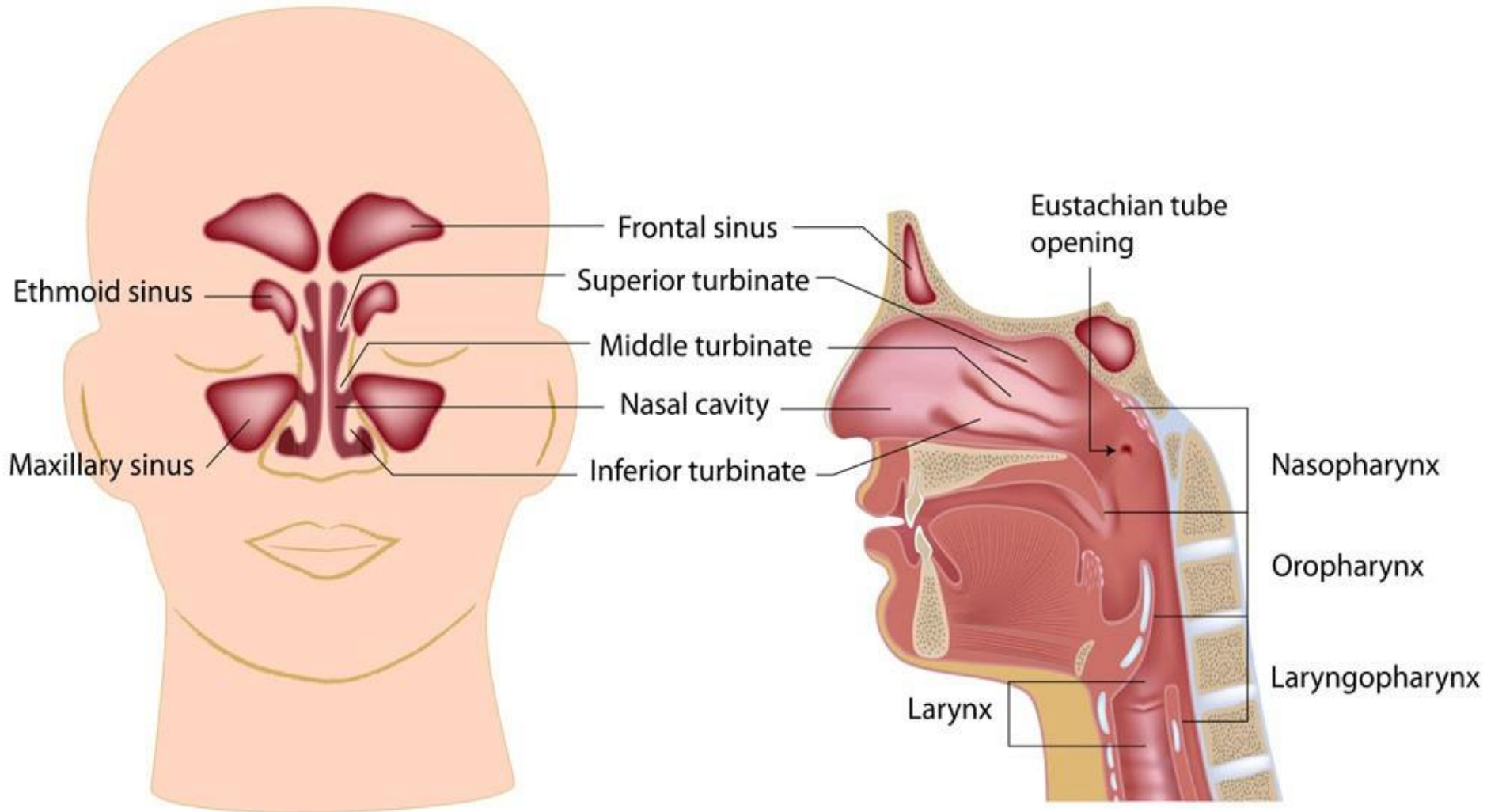
กะบังลม, กล้ามเนื้อซี่โครง (อยู่ระหว่างกระดูกซี่โครงช่วยในการหายใจ)

- chest, thorax (thorac/o), pleura (pleur/o), pleural cavity, -fluid

หน้าอก, ทรวงอก, เยื่อหุ้มปอด หรือเยื่อบุผนังทรวงอก, ช่องอก หรือช่องปอด, สารน้ำในช่องปอด

Anatomy of the Nose

Anatomy of the Larynx

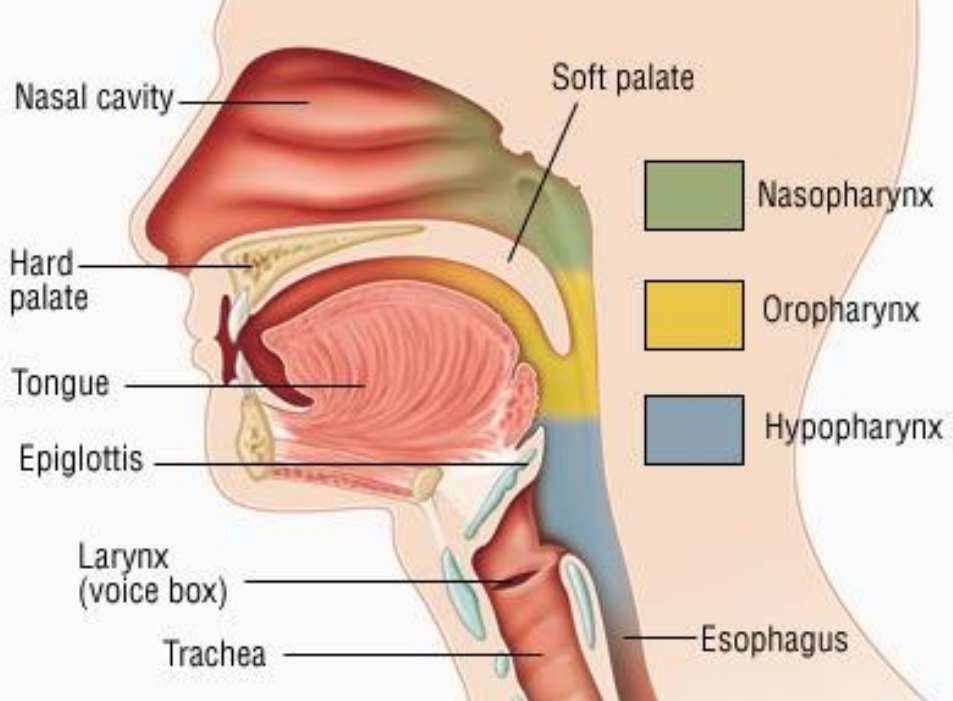
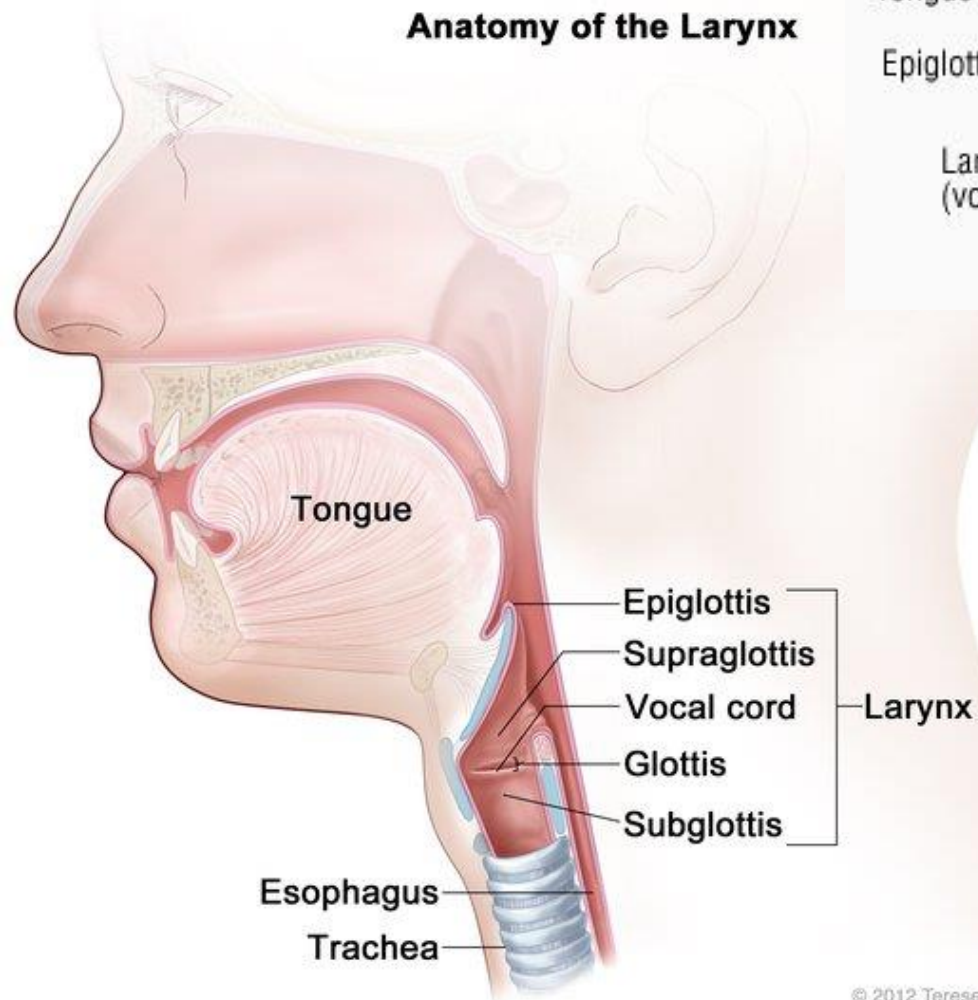
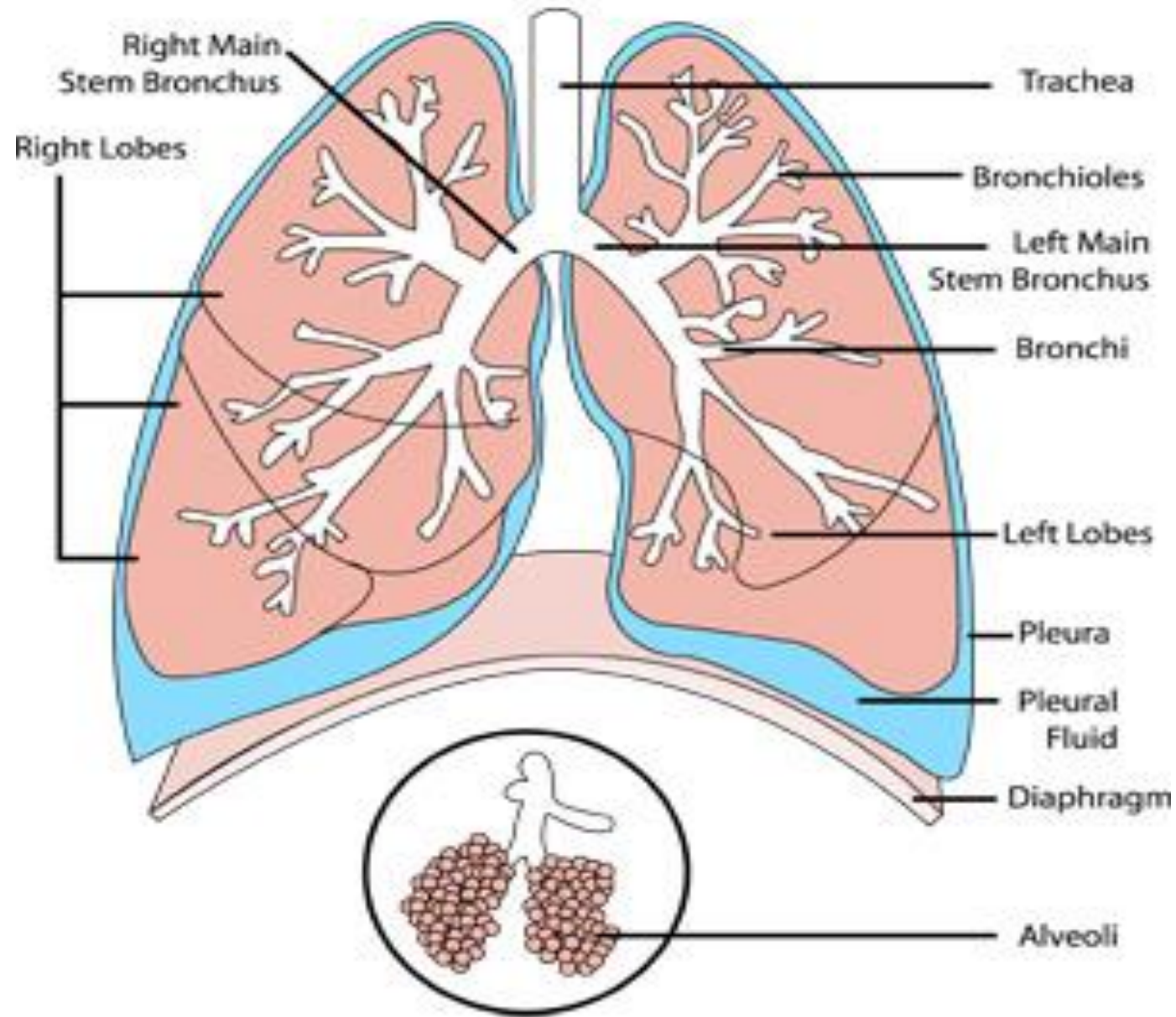

Diagram of the Human Lungs

8. Gastrointestinal system

- mouth (stomat/o, or/o), tooth, teeth (pl.) (odont/o, dent/i), tongue (lingu/o, gloss/o, glott/o), pharynx (throat) (pharyng/o), saliva (sial/o), salivary gland (sialaden/o)

ปาก, ช่องปาก, ฟัน, ลิ้น, คอหอย (ลำคอ), น้ำลาย, ต่อมน้ำลาย

- esophagus (esophag/o)

หลอดอาหาร

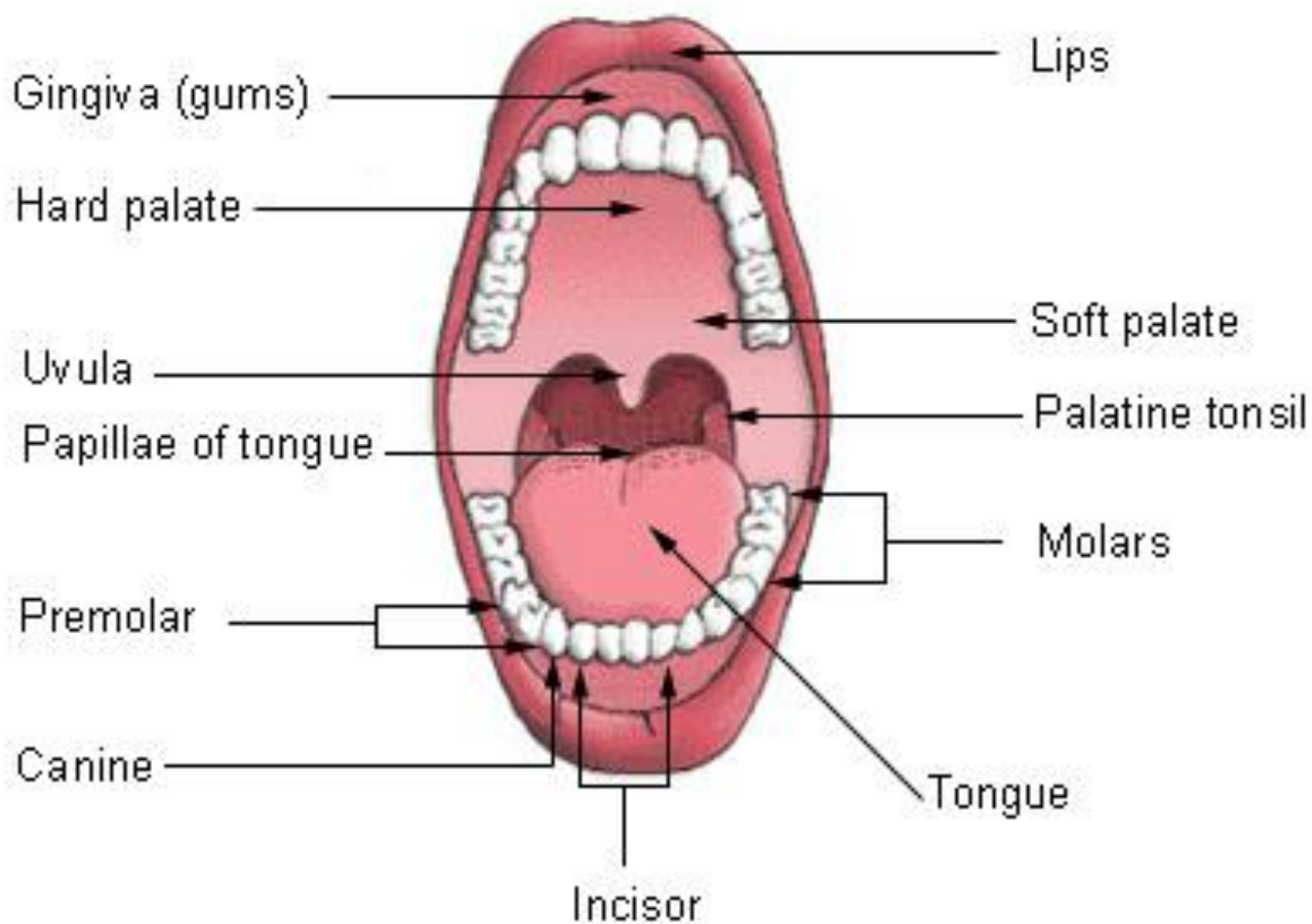
- stomach (gastr/o)

กระเพาะอาหาร

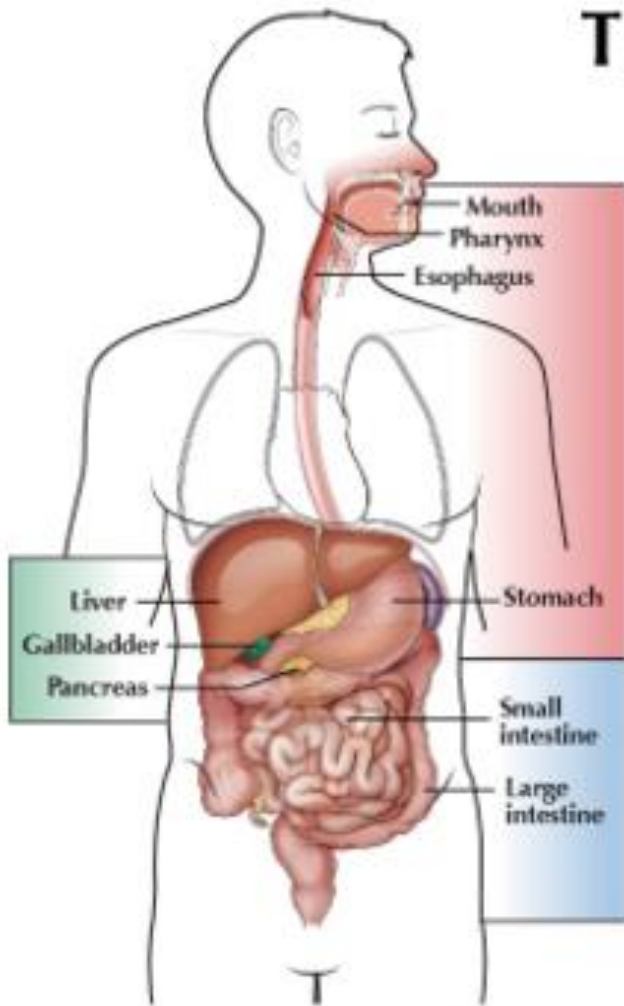
8. Gastrointestinal system

- small intestine (enter/o), duodenum, jejunum, ileum
ลำไส้เล็ก, ลำไส้เล็กส่วนต้น, ส่วนกลาง, ส่วนปลาย
- large intestine (col/o, colon/o), appendix, rectum, anus (proct/o)
ลำไส้ใหญ่, ไส้ติ่ง, ไส้ตรง, ทวารหนัก
- liver (hepat/o), gallbladder (cholecyst/o), bile (bil/i) bile duct (cholangi/o)
ตับ, ถุงน้ำดี, น้ำดี, ท่อน้ำดี
- pancreas (pancreat/o)
ตับอ่อน
- abdomen (abdomin/o), peritoneum (peritone/o), peritoneal cavity
ท้อง, เยื่อช่องท้อง, ช่องท้อง

Mouth (Oral Cavity)

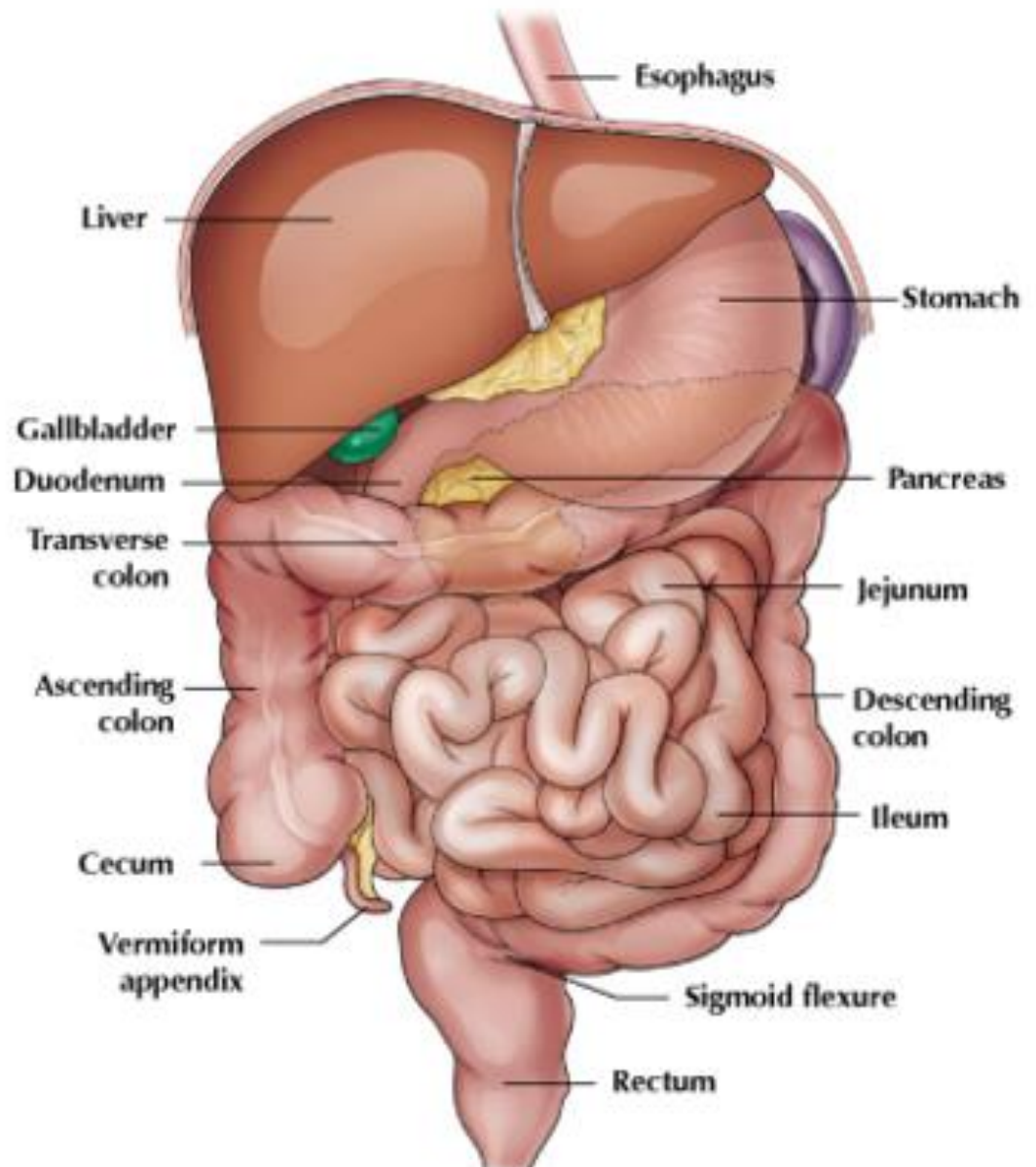
THE GASTROINTESTINAL SYSTEM

Upper GI tract

Lower GI tract

Accessory organs

9. Urinary system

- kidney (nephro/o, ren/o), glomerulus, Bowman's capsule

ไต, โกลเมอรูลัส เป็นส่วนของหน่วยไตที่เรียกว่า nephron ทำหน้าที่กรองของเสียจากเลือด ออกไปเป็นน้ำปัสสาวะ (urine)

- renal pelvis (pyelo/o)

กรวยไต เป็นบริเวณที่น้ำปัสสาวะไหลมารวมกันก่อนจะระบายเข้าสู่ท่อไต (ureter) ต่อไป

- ureter (uretero/o)

ท่อไต ระบายน้ำปัสสาวะจากกรวยไตต่อไปยังกระเพาะปัสสาวะ

9. Urinary system

- urinary bladder (cyst/o, vesic/o)

กระเพาะปัสสาวะ

- urethra (urethr/o)

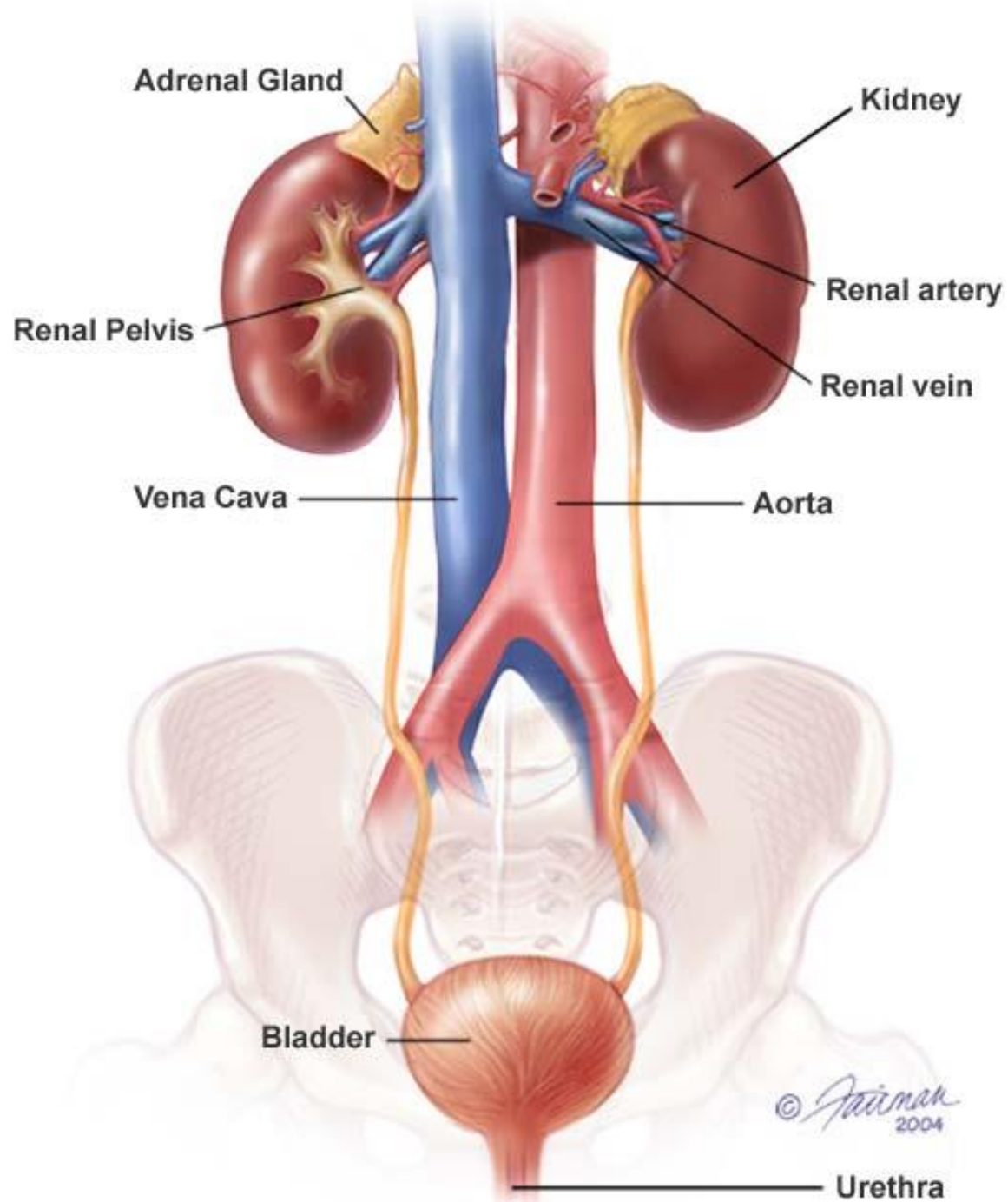
ท่อปัสสาวะ

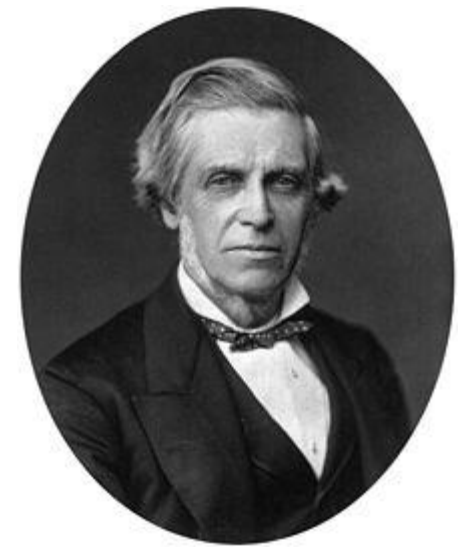
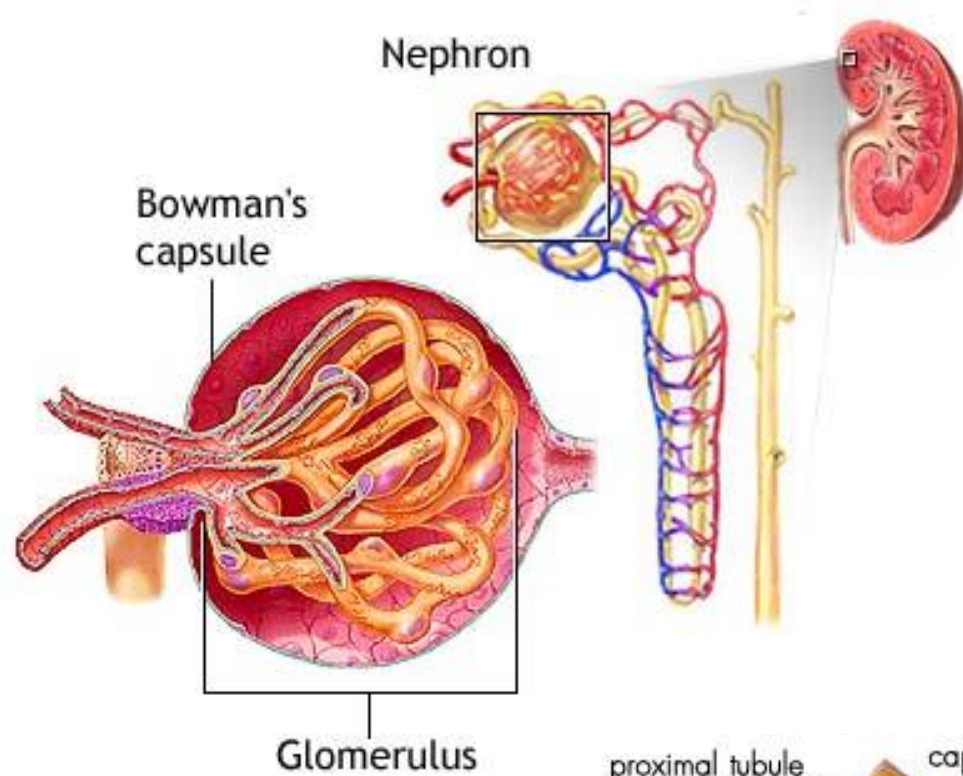
- urinary meatus or opening

รูเปิดท่อปัสสาวะ

- urine (ur/o, urin/o)

ปัสสาวะ, to urinate (ถ่ายปัสสาวะ)

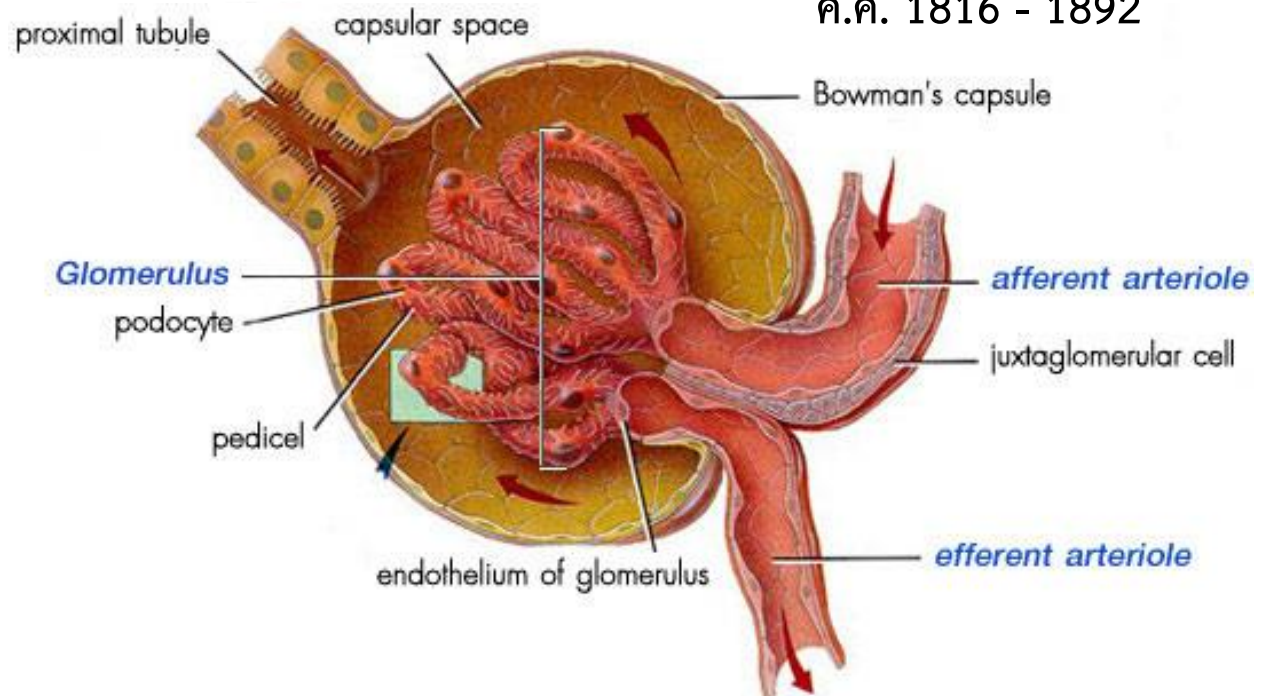

Sir William Bowman, 1st Baronet

English surgeon, histologist

ค.ศ. 1816 - 1892

10. Reproductive system (Female/Male)

- vulva (vulv/o)

อวัยวะเพศหญิง, ปากช่องคลอด

- vagina (vagin/o, colp/o)

ช่องคลอด

- cervix (cervic/o)

ปากมดลูก

- uterus, womb (hyster/o, metr/o), uterine cavity

มดลูก, โพรงมดลูก เป็นที่ฝังตัวของตัวอ่อนในขณะตั้งครรภ์ (normal intrauterine pregnancy)

10. Reproductive system (Female/Male)

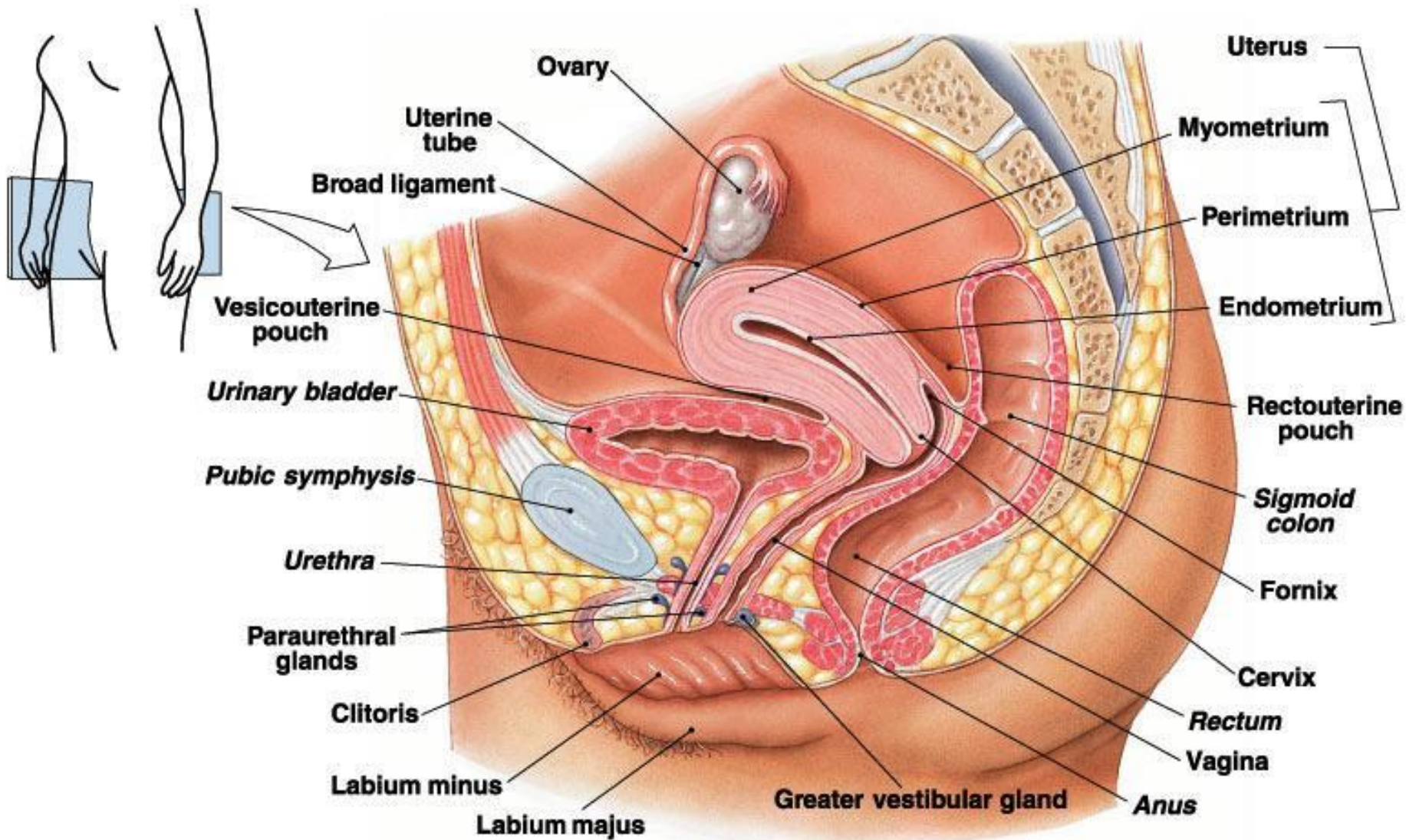
- endometrium, menstruation, myometrium

ผนังมดลูกด้านใน หรือผนังโพรงมดลูก เกี่ยวข้องกับการหลุดลอก
ออกเป็นประจำเดือน, กล้ามเนื้อมดลูก เป็นกล้ามเนื้อเรียบ

- Fallopian tube, uterine tube, oviduct, (salping/o)

ท่อนำไข่ หรือ ปีกมดลูก

- ovary (oophor/o), ovarian (adj.) รังไข่
- egg, ovum, ova (pl.) (ov/o, o/o) ไข่
- breast (mamm/o, mast/o) เต้านม

10. Reproductive system (Female/Male)

- penis (L.), penile (adj.), Glans penis

อวัยวะเพศชาย, องคชาต (ปลายอวัยวะมีลักษณะคล้าย
ลูกโอ๊ค acorn หรือ glans) ดังรูป

- testis, testes (*pl.*), testicles (orchi/o, orchid/o)

อัณฑะ

- scrotum (osche/o, scrot/o)

ถุงหุ้มอัณฑะ

- vas deferens (vas/o) หลอดนำอสุจิ เป็นบริเวณอวัยวะที่ทำหมันชาย
เรียกว่า vasectomy คือ การตัดและผูกหลอดนำอสุจิ

10. Reproductive system (Female/Male)

- prepuce (*preputium penis*), foreskin

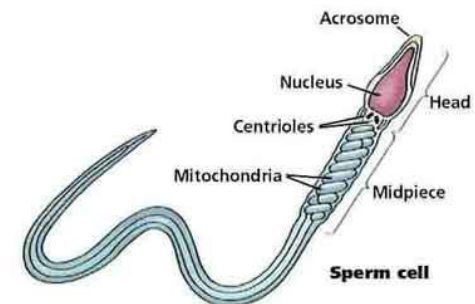
หนังหุ้มปลายองคชาต

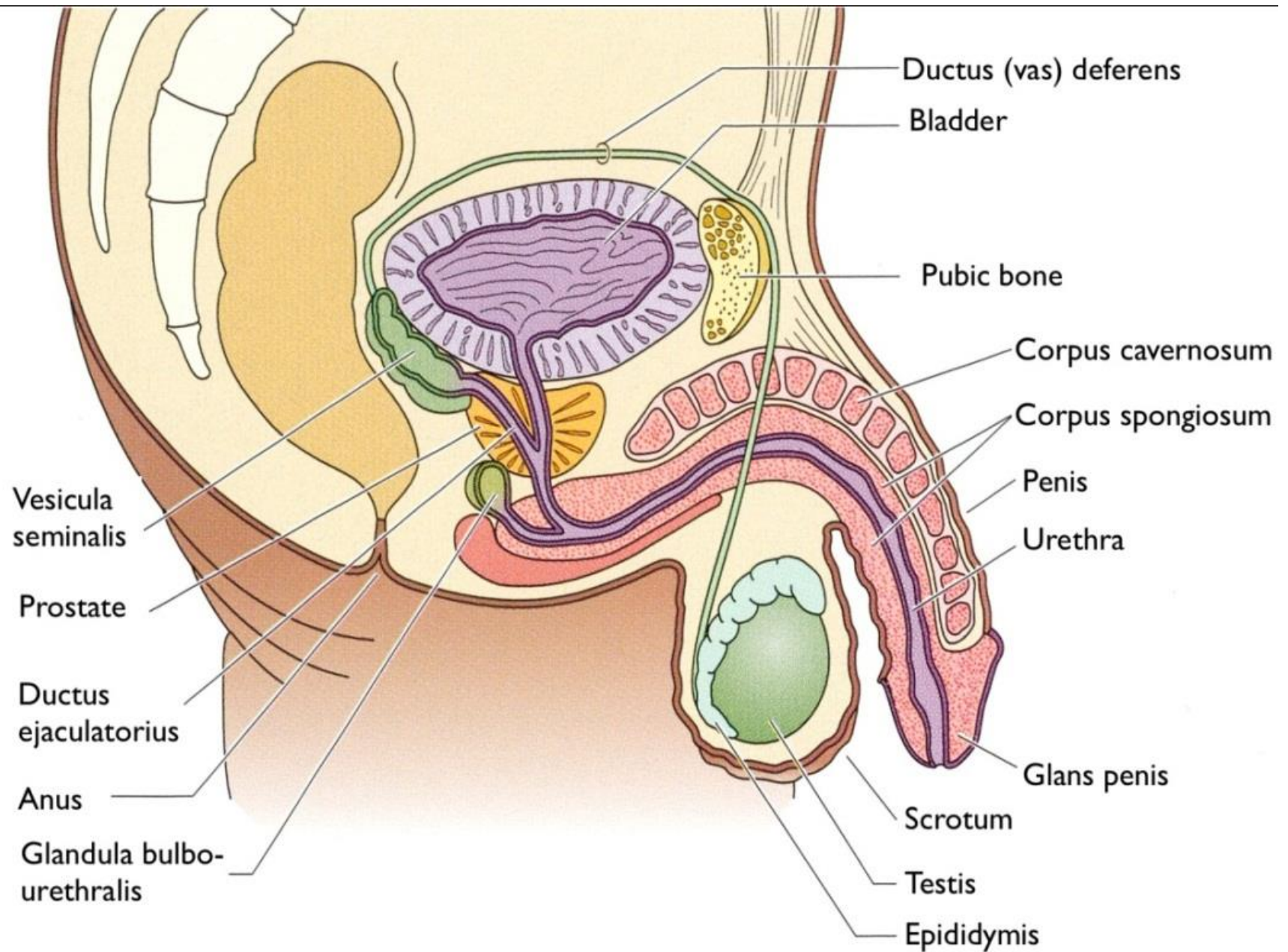
- prostate gland (prostat/o)

ต่อมลูกหมาก

- sperm, sperm cell, spermatozoon, spermatozoa (*pl.*) (sperm/o, spermat/o)

สเปิร์ม, อสุจิ

Body systems

**Integu-
mentary
System**

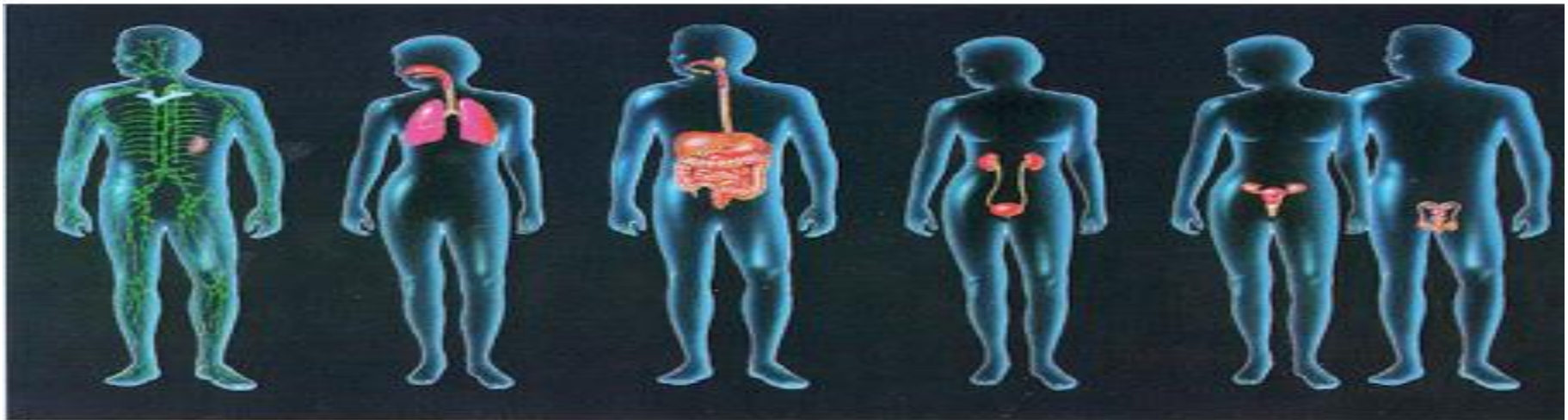
**Muscular
System**

**Skeletal
System**

**Nervous
System**

**Endocrine
System**

**Circulatory
System**

**Lymphatic
System**

**Respiratory
System**

**Digestive
System**

**Urinary
System**

**Reproductive
System**

สรุป

เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง “Human body and organ systems” ชุดนี้ ได้นำเสนอคำศัพท์แพทย์พื้นฐานและส่วนประกอบของคำศัพท์ ในหมวดคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับระบบ และอวัยวะการทำงานของร่างกายมนุษย์ เพื่อให้ผู้สนใจทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์แพทย์ ได้จากการวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำศัพท์ และสามารถที่จะเรียนรู้คำศัพท์ใหม่เพิ่มเติมต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากต้องการศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม สามารถศึกษาได้จากหนังสือและตำราทางด้านวิทยาคำศัพท์แพทย์ (medical terminology) และกายวิภาคศาสตร์ (anatomy) ต่อไป

Reference

ณตพล ศุกัญญะเศรษฐกุล. หลักพื้นฐาน
คำศัพท์เฉพาะทางด้านการแพทย์
(พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ
การพิมพ์ 3; 2560.